ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 265. szám — Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1897—1932. — Csütörtök, 1936. november 19.

Párís

A Casablankában történt véres bennszülött-zendülés alkalmával tömeges letartóztatások történtek. Azóta a bennszülöttek között nagy izgalom uralkodik, mert az a hir terjedt el közöttük, hogy 200 bennszülöttet, akiket fegyverrel a kezükben fogtak el, minden birósági eljárás nélkül kivégeztek. Hiába cáfolták meg ezt a hirt, ennek hatása alatt tegnap Rabatban uccai tüntetésekre került a sor. A bennszülöttek fegyveresen behatoltak Rabat városába, ahol a mecset körül gyülekeztek. A tüntetők a kormányzósági épület felé igyekeztek, de rendőrcsapat feltartóztatta őket. Véres harc keletkezett erre, amelynek során a rendőrségnek sikerült a bennszülötteket lefegyverezni és szétszórni. Hétszáz bennszülöttet tartóztattak le. Néhány órával később a város egy más helyén gyültek össze, ahol szintén összetüzésre került sor. A harcok sebesültjeinek száma 32. Medina városban hasonló események játszódtak le. Itt is a rendőrségnek kellett közbevetnie magát és a rendet helyreállitani.

London

Az események homlokterében az a megbeszélés áll, amelyet Grandi olasz nagykövet folytatott Eden külügyminiszterrel Rómába történt elutazása előtt. A Reuter-ügynökség jelentése szerint Eden kijelentette, hogy nem helyesli a paktumok politikáját és sokkal helyesebbnek tartja a „gentleman agrement" formáját.

A Reuter-ügynökség szerint minden valószinüség arra mutat, hogy Eden és Grandi a Földközi-tengeri problémákat is megvitatták és szó került arról is, hogy a két állam Földközi-tengeri haderejét bizonyos korlátok közé szoritsa. A tanácskozáson azonban nem jöhetett létre megállapodás, mert még bizonytalan, hogy Mussolini ebben a kérdésben milyen álláspontra helyezkedik. A Reuter szerint a Szuezi-csatorna ügye is szóba került. A Szuezi-csatorna kérdésében azonban mélyreható ellentétek uralkodnak, mert Olaszország politikai befolyáshoz akar a csatornánál jutni, viszont Anglia erről hallani sem akar.

Párís

Doagieres, a francia mezőgazdák szövetségének elnöke felhivást intézett Franciaország valamennyi polgári pártjához, melyben tömörülésre szólitja fel őket. A parasztvezér kijelenti, hogy a népfront uralma ugy a belpolitikában, mint a külpolitikában katasztrófához vezeti Franciaországot. Az egyedüli menekülési mód — mondja felhivásában — ha valamennyi francia polgári párt egy célban tömörül: a népfront uralmát megbuktatni. Két pártot nem fogad be az erők egyesitésébe: a kommunista és a szociálista pártokat. Valamennyi többi politikai párttal azonban szivesen kezd harcot az igazi demokrata Franciaország visszaállitására.

Életbelépett a német—japán katonai szerződés

Közönyösen fogadták az európai hatalmak Németország uj lépését

Rómából jelentik: Blondel, Franciaország római ügyvivője kormánya megbizásából azt a kérdést intézte az olasz kormányhoz, hogy *csatlakozik-e a francia kormánynak Németország legutóbbi lépése következtében a Berlinben teendő diplomáciai előterjesztéshez. Hire jár, hogy az olasz kormány azt a választ adta, hogy nem csatlakozik ilyen diplomáciai előterjesztéshez.*

Párisból jelentik: A külügyminiszteriumhoz érkezett jelentések szerint

a hatalmak tulnyomó része közönnyel fogadta az uj német lépést.

Bécsből jelentik: Schmidt Guidónak, az osztrák kormány külügyi államtitkárának küszöbön álló utazása alkalmából bécsi félhivatalos helyen a berlini tárgyalások célját a következőkben ismertették: — Schmid Guido utazása nem jelent mást, mint örvendetes megpecsételését az ujabban létre jött osztrák—német egyezménynek. Főleg arról lesz szó, hogy a multból fennmaradt nehézségeket fogják most Berlinben kiküszöbölni.

Berlinből jelentik: Jólértesült politikai körökben ugy tudják, hogy a napokban megkötött japán—német szerződés a közeljövőben nyilvánosságra kerül és hivatalosan is közzéteszik a szövegét.

Londonból jelentik: Beavatott londoni körök szerint a német—japán egyezményt nemcsak, hogy megkötötték, hanem az már életbe is lépett.

Berlini táviratok cáfolják ugyan a Japánnal kötött katonai megállapodást, de gazdaságpolitikai megegyezést nyiltan bevallják.

Moszkvából jelentik: A Tass-iroda jelentése szerint a berlini cáfolatok ellenére is tényként lehet megállapitani, hogy a német—japán megállapodást aláirták Tokióban.

Moszkvában a német—japán katonai megállapodás hire nagy izgalmat kelt és hozzájárul az amugy is feszült viszony még erőteljesebb kiéleződéséhez.

Moszkvából jelentik: A szovjetkormány ma közleményt adott ki, amely ismét négy letartóztatott német állampolgár nevét közli. A párisi Petit Parisien moszkvai tudósitója szerint a letartóztatott németek rövidesen törvényszék elé kerülnek, még pedig nagyszabásu politikai bünper keretében, amely elhomályositja a Zinovjev-pert is. A vádat *Visinszky* főügyész képviseli, aki a Zinovjev-perben is a vádló volt. A vádlottakat a szovjet-büntetőtörvénykönyv 56. szakaszának áthágásával vádolják. *Ez a szakasz ellenforradalmi cselekedettel foglalkozik és csak egyetlen büntetést ismer: a halált.*

Von Schullenberg gróf német nagykövet felkereste Litvinov külügyi népbiztost, akitől felvilágositást kért a letartóztatott német állampolgárok ügyéről. A külügyi népbiztos kifejtette a nagykövet előtt, hogy a letartóztatottak ellen fascista propaganda, kémkedés és terrorcselekedetek vádját emelték. Hangsulyozta a külügyi népbiztos, hogy tudomása szerint minden országban müködnek nemzeti szocialista szervezetek, amelyeknek irányitása Németországból történik. Ezek a szervezetek a törvénysértést tüzik ki célkén és megszegik a különböző országok belső rendjének megvédését célzó intézkedéseket. A Szovjetszövetség — állapitotta meg Litvinov — nem türheti a dolgok ilyen alakulását. A német nagykövet elismerte, hogy valóban számos országban léteznek német nemzeti szocialista alakulatok, azonban kijelentette, hogy a Szovjetszövetség kivétel és a Tanácsállamok szövetségének területén egyetlen német nemzeti szocialista szervezet sem müködik. Egyben kétségbe vonta a nagykövet, hogy a letartóztatottakat bármilyen bün is terhelné. Litvinov erre kijelentette: A vizsgálat folyamatban van, annak nem vághat eléje és nem is kiván beleavatkozni. (Rador.)

Barcelona bombázására készül Franco tábornok

Megtörtént a burgosi kormány formális elismerése — A barcelonai kikötő elhagyására szólitották fel az idegen hajókat

Madridból jelentik: (Rador.) A légi bombázások áldozatainak száma állandóan emelkedik. A 200 halotton kivül már 700 sebesültje van a nemzetiek repülőtámadásainak.

A „Havas"-ügynökség tudósitójának közelében több bomba esett le, amidőn az égő telefonközpontba igyekezett. Borzalmas képet nyujt a tudósító az óriási légi torpedók romboló hatásairól.

Egy ilyen légi torpedó a Gran Via-körutra esett és 200 méteres körzetben rombadöntött minden épületet.

A telefonközpont palotájába az ablakon át egy nagykaliberü gránát csapódott be, amely nagy robbanást és tüzet okozott, de a tüzet később elfojtották. A Madrid fölött megjelent nemzeti repülőgépeket megtámadták a kormány repülőgépei és kettőt közülük le is lőttek. Negyedórával később akcióba lépett a nemzetiek tüzérsége, amely szörnyü rombolást vitt végbe és ez rendkivül sok emberáldozatot követelt. A gyalogjárókon vértócsák láthatók.

Avalaból érkezett jelentés szerint Valera tábornok hadseregének Madrid északnyugati része ellen inditott támadása a polgárháboru legutóbbi 15 napjának legfontosabb eseménye volt. A vakmerő támadás általános terv szerint folyt le. A nemzetiek ugy tettek, mintha a

Lapunk mai száma 12 oldal — Ara 3 lei

város délnyugati részét akarnák birtokukba venni és ezzel sikerült félrevezetniök a kormánycsapatokat, amelyek legjobb csapataikat ebbe a városrészbe összpontositották. Itt öt napig folyt az öldöklő küzdelem, de ez alatt a nemzetiek átcsoportositották hadseregüket és sok tank segitségével váratlan támadást intéztek az északnyugati városrész ellen, amelyet el is foglaltak. Igy sikerült összeköttetést létesiteniök a Manzanares folyó két partján felállitott csapatrészekkel és ezzel megtörték a kormánycsapatok ellenállását.

A „Havas"-ügynökség tegnapi jelentése szerint a nemzetiek tovább toborozzák a marokkói bennszülötteket, akiket Madrid ostrománál használnak fel. Eddig már 25 ezer arabot szállitottak a főváros falai alá.

Hendayen át érkező jelentések szerint Madridban a nemzetiek szorongató gyürüje egyre erősebb lesz a kormánycsapatok állásai körül. Már valamennyi vasuti állomás a nemzetiek kezére került és mindenfelől elzárták a Valenciába vezető utat is. Egész háztömbök magasan lobogó lánggal égnek és a tüzoltóság nem tud eleget tenni hivatásának. Megszünt tegnap óta a telefonösszeköttetés Páris felé és elhallgatott a madridi rádióállomás is, amely hetek óta állandóan ellenállásra tüzelte Madrid kormánypárti vezetőit.

Madridban a nemzeti csapatok elérkeztek az Algeres-negyedig. A királyi palota tetőzeteinek különböző helyein többizben füstfelhő csapott fel. A harcok közben a Manzanares-folyón állandóan folyik a nemzeti csapatok szállitása. Kedden bomba találta el Alba herceg palotáját és az kigyulladt. A palota tele van nagyértékü mükincsekkel, igen sok Goya- és Velasquez-festményekkel.

Lisszabonból jelentik: Portugáliába érkezett jelentések szerint a burgosi kormány jegyzéket nyujtott át valamennyi hatalomnak, közölve, hogy a háborus eszközök korlátlan igénybevételével kénytelen fellépni a kormány javára történt fegyverszállitás megakadályozása végett. Barcelona kikötőjében — mondja a burgosi kormány jegyzéke — tömegével érkeznek a hajók, amelyek zsufolva vannak lőszerrel, fegyverekkel, repülőgépekkel, harcikocsikkal, sőt mérges gázokkal is. A hadiszereket szállitó és Barcelonában vesztegló hajók különböző zászlók alatt futnak, de a burgosi kormány megállapitása szerint, ezek a hajók általában a szovjet flottájához tartoznak, vagy pedig spanyol közlekedési eszközök. A burgosi kormány ugyanekkor értesitette valamennyi, a barcelonai kikötőben veszteglő külföldi hajót, hogy haladéktalanul hagyják el a kikötőt, a felkelő haderő részéről történő támadások okozta károk elkerülése végett. Ujabb értesitést a támadásokról a burgosi kormány nem küld az idegen hajóknak. A felkelők birtokában lévő rádióállomások egyébként figyelmeztették a barcelonai idegen kolonia tagjait és a polgári lakosságot, hogy hagyják el a várost és főképpen kerüljék a kikötő közelében való tartózkodást.

RÓMÁBÓL jelentik: **Az olasz kormány arra való tekintettel, hogy a nemzeti csapatok immár Spanyolország nagyobb részét birtokukban tartják és tekintettel arra, hogy napról-napra jobban beigazolódik, hogy Spanyolország többi részein semmiféle kormányhatalom nem érvényesül, elhatározta, hogy FRANCO tábornok kormányát elismeri. Az olasz kormány haladéktalanul ügyvivőt küld ki a helyszinre, hogy a diplomáciai kapcsolatok felvételét megszervezze. Egyidejüleg visszahivta az olasz kormány a régi madridi kormány székhelyére kiküldött olasz ügyvivőt.**

BERLINBŐL jelentik: **Miután a Franco-kormány a spanyol állam területének legnagyobb részét birtokába vette, a német birodalmi kormány elhatározta, hogy FRANCO tábornok kormányát elismeri és a diplomáciai érintkezés felvétele céljából ügyvivőt küld ki Franco kormányához. Az uj német ügyvivő hamarosan elutazik. Az eddigi alicantei német ügyvivőt már visszahivták. A volt spanyol kormány ügyvivője már november elején saját elhatározásából hagyta el Berlint.**

Bucurestiből jelentik: Kedd reggel Madridból értesités érkezett, amelyet Constantinescu követségi tanácsos irt alá, aki egy pillanatig sem hagyta el a követség palotáját. A tanácsos részletesen tájékoztatta a külügyi kormányt a román követség tegnapi bombázásáról, amely alkalommal szerencsére senki sem sérült meg a román követség tagjai közül. Ioan Th. Florescu, Románia meghatalmazott minisztere a francia—spanyol határon tartózkodik.

Levegőbe akarták röpiteni az indiai alkirály vonatát

Londonból jelentik: A „News Chronicle" jelentése szerint az angol rendőrség nagyszabásu összeesküvést leplezett le. Az összeesküvésnek az volt a célja, hogy a levegőbe röpitse azt a különvonatot, amelyen az indiai alkirály utazott. A tervet idejében leleplezték és igy végrehajtására nem kerülhetett sor. A rendőrség számos személyt vett őrizetbe.

Anglia közeledése Amerika felé

— Nincs bombája az angol légi hadseregnek —

Londonból jelentik: Az alsóház ülésén a felszerelési vita folytatódott. Egy munkáspárti képviselő a felszerelés kérdésével kapcsolatban több külpolitikai kérdést érintett. Kijelentette, hogy az angol kormánynak Kelet helyett Nyugat felé kell orientálódnia és *közeledést kellene keresnie Amerika felé.* Erős kritikával illette az angol felszerelési programmot, amely nélkülözi az előrelátást.

— Amikor a Földközi-tengeri helyzet kiéleződött — mondotta a képviselő — és Málta védelmére bombavető repülőgépeket kellett kiküldeni, kiderült, hogy repülőgépek vannak ugyan, de *egyetlenegy bombája sincsen a légi hadseregnek.*

A légügyi miniszter válaszolt a kormány nevében, kijelentette, hogy az egyre nagyobb keretet öltő angol felszerelésnek egyesegyedül a komoly külpolitikai helyzet az oka. Anglia egyedüli célja az ország biztonsága és ezt célozza a fegyverkezés fokozása is.

— Akkor tudjuk a béke érdekét a legjobban szolgálni, — mondotta a légügyi miniszter, — ha fegyverkezésünk hatalmas arányu rémületet vált ki azokból, akik a békét veszélyeztetni akarják.

A szerencsemalac

Irta: JOHN PARME

A newyorki szinházvilágban nagy izgalommal tárgyalták az érthetetlen gyilkosságot: Baracollót, a világhirü baritonistát holtan találták hudsonparti villájában. Revolverlövés ölte meg, de semmit sem vitt el a tettes, tehát nem rablási szándékkal követte el a gyilkosságot. A rendőrorvos szerint a gyilkosságot későn éjjel követhették el, ami annál is valószinübb volt, mert senki sem látott gyanus, vagy nem gyanus vendéget. Baracollo az Operából az előadás után a társasággal vacsorálni ment és azután éjfélután az autóján, amelyet mindig maga vezetett, hazatért a villájába, saját kulcsával kinyitotta a kaput. Az inasa sem volt már ébren, mert az utasitása szerint őt sohasem kellett éjjel megvárnia.

— Csak olyan ember lehetett a gyilkos — állapitotta meg Snyder detektivfőfelügyelő — akit a művész vagy magával hozott az autón, vagy aki nek kulcsa volt a villa különleges zárral felszerelt kapujához. A zár sértetlen volt. Amikor reggel az inas meggyilkolt gazdája holttestét a dohányzóban felfedezve a rendőrségnek telefonozott, a rendőri bizottságnak az inas nyitotta ki a kaput, amely éjjelen át zárva volt.

Azt is megállapitotta a vizsgálat, hogy a művész a vacsoránál nem ivott többet a kelleténél. Egyedül ült be az autójába, amelynek ajtajánál a társasága elbucsuzott tőle.

Kihallgatták a meggyilkolt titkárát, aki este hatkor hagyta el a villát és igy az esettel kapcsolatosan semmitsem észlelhetett. Arra a kérdésre, hogy voltak-e a művésznek ellenségei, a titkár igy felelt:

— Minden művésznek vannak irigyei, sértett hiuságból, féltékenységből támadt veszekedések a szinháznál napirenden vannak. De ezekről a gyilkossággal kapcsolatban nevetséges volna beszélni.

Snyder elgondolkozva nézte a titkár ideges arcát és folytatta a kérdezősködést:

— Féltékenységet is emlitett... Csak példálódzott, vagy határozott esetről van tudomása?

Látszott, hogy a titkár idegesen töpreng valamin és nem tudja eldönteni, hogy mitévő legyen. Egy percig hallgatott, azután igy szólt:

— Talán mégsem hallgathatom el... hiszen ezzel nem akarok gyanut kifejezni... hogy gazdám és Miss Kitson, aki tegnap délután idekinn járt nála a villában, haraggal váltak el.

— Nem vagyok szinházbajáró ember... mondja titkár ur, Miss Kitson az elhunyttal együtt szokott fellépni?

— Ó, nem... Miss Kitson az Alhambra-revü csillaga, különben táncosnő... csak az életben szoktak találkozni.

— Hja ugy... már emlékszem. Ő volt tavaly Sanfranciscóban a Miss Amerika, a győztes szépségkirálynő. És mit mondhat még erről a dologról?

— Miss Kitson az utóbbi hetekben nagyon ideges volt. Amióta hire ment, hogy Baracollo feleségül veszi a pittsburgi milliomos-kisasszonyt. Csaknem naponta viharos jeleneteket rögtönzött, ugy tudom, azt követelte, hogy a gazdám őt vegye feleségül, amit állitólag egyszer megigért neki.

— És tegnapi találkozásukról mit tud?

— Amikor a távozása után bementem gazdám szobájába, az izgatottságtól sápadt volt, de nem tett észrevételt.

— A beszélgetésünkről senkinek se tegyen említést — ezzel bocsájtotta el Snyder főfelügyelő a titkárt.

Snyder főfelügyelő megállapitotta, hogy Baracollo közvetlenül a meggyilkoltatása előtt valami levélboritékot pecsételt le. Ugyanakkor a gyertya felborult és a rácsepegett pecsétviasz az asztalon szétfolyt. A levélnek nyoma se volt, azt bizonyára elvitte magával a gyilkos. Még egy fontos adatot állapitott meg a vizsgálat: a gyilkosság kiskaliberü revolverrel történt.

Mindezt egybevetve azzal, amit a titkár Miss Kitson aznapi látogatásáról mondott, Snyder gyors elhatározással magához kérette Miss Kitsont. Ezzel a hazugsággal fogada:

— Miss Kitson, megtaláltuk egy pár nap előtt irott levelét, amely Baracollo meggyilkoltatását megmagyarázza. A levélben halállal fenyegette meg, ha házassági igéretét be nem váltja.

A táncosnő elsápadt, de határozott hangon jelentette ki, hogy ez nevetséges hazugság, mert ilyen érelmü levelet sohasem irt Baracollónak. Snyder látta, hogy ez a huzás nem sikerült és forditott a dolgon:

— Bevallom, hogy ezt a levelét nem találtuk meg, de be van bizonyitva, hogy maga, miután Baracollót lelőtte, az összes nála levő leveleit, amik egy nagy boritékban voltak összegyüjtve elvitte magával. Ha bár nem tudta őt visszahóditani, legalább ezeket a bizonyitékokat akarta megszerezni.

A nő már teljesen visszanyerte az önuralmát és megvetéssel tiltakozott a vád ellen, mire Snyder egy üveglapot mutatott fel. Az üveglapon feküdt az az összefolyt pecsétviasz-darab, amelyet a meggyilkolt iróasztalán találtak.

— Nézze, Miss Kitson, micsoda lenyomat látható a pecsétviaszkban, ami Baracollo asztalán, a vegyészek megállapitása szerint körülbelül a halála időpontjában folyt szét a feldöntött gyertyáról!

Miss Kitson odanézett és hátratámolygott... ha a szék támlájába nem fogódzott volna, elesik.

Snyder pedig megragadva a táncosnő jobbkarját, igy szólt:

— A karja véletlenül ránehezedett az asztalra és a karkötőjén levő „szerencsemalac" parányi alakja szabályszerü lenyomatként rajzolódott ki a még puha pecsétviasz lávájába. Miss Kitson, letartóztatom Baracollo meggyilkolásáért.

Ma premier! CORSO Ma premier!

MULASSUNK REGGELIG...

Mulatságos zenés vigjáték, csupa humor és jókedv.

Lizzi Holzschuh, Hermann Thimig, Adele Sandrock, Paul Hörbiger, Leo Slezák.

Háromnyelvü felirat!

Előadások kezdete: 5, 7¼ és 9¼ órakor. Telefon: 5—65.

Álrendőrtisztet tartóztattak le Cernauţiban

Az uccán igazoltatta a járókelőket

Cernauţiból jelentik: A rendőrség letartóztatott egy Andronic Ion nevü embert, aki rendőrkomiszárnak adta ki magát. Andronic a granicsárezred laktanyája előtt álló őrséget felszólitotta, hogy több járókelőt tartóztasson le, mert azokat a rendőrség körözi. Az őrség jelentette az esetet a szolgálatot teljesitő tisztnek, aki igazoltatta Andronicot és ekkor derült ki, hogy szélhámossal állnak szemben.

Öngyilkosságot követett el Roger Salengro, Franciaország belügyminisztere

Lillei lakásán lezárta az összes ajtókat, eltömte a réseket és kinyitotta a gázcsapot
— Feltünéstkeltő nyilatkozat a tragédia okáról —

Az öngyilkos belügyminiszter megrázó bucsulevele Blum miniszterelnökhöz

Párisból jelentik: A Havas-ügynökség jelenti, hogy *Roger Salengro, a Blum-kormány belügyminisztere szerdán reggel 9 órakor Lillében meghalt.* A belügyminiszter régóta sulyos szivbajban szenvedett. Leon Blum miniszterelnök Lillébe utazott, hogy Salengro temetésén résztvegyen. A belügyminiszter 1890-ben Lillében született és a város polgármestere volt. Rendkivül fontos szerepet töltött be a szociálista-pártban, amelynek mérsékelt irányzatához tartozott. Mint ismeretes, *az utóbbi időben a jobboldali pártok heves támadást folytattak ellene. Azzal vádolták meg, hogy a háboruban elhagyta a francia zászlót és katonaszökevény volt.* Ezt a vádat a Kamara mult héten tartott egyik ülésén maga Blum miniszterelnök a leghatározottabban visszautasitotta. Ezenkivül már *előzőleg is becsületügyi eljárást folytattak le ellene, amelynek során tisztázta magát.*

Salengro belügyminiszter kedden este 6 órakor felhivta Lilleből irodafőnökét és közölte vele, hogy *kimerültnek érzi magát és kénytelen ágyban maradni. Hozzátette, hogy néhány napon belül nem térhet vissza Párisba. Kérte az irodafőnököt, hogy közölje Leon Blum miniszterelnökkel, hogy egyelőre Lillében marad.*

„Eddig birtam, de elfogyott az erőm"

Henry Salengro, Roger Salengro, az elhunyt belügyminiszter fivére kijelentette az ujságiróknak, hogy fivére öngyilkos lett.

— Fivéremet — mondotta Henry Salengro — rendkivül módon leverte feleségének mult évben bekövetkezett halála és az utóbbi időben is több családi haláleset fordult elő. Ez rendkivül hatott egészségi állapotára, az az aljas hadjárat, amelyet a legutóbbi időben meginditottak ellene és amelynek semmi alapja nem volt, végleg elkeseritette és kétségbeeséshe kergette. Elhatározta ezért, hogy véget vet életének.

Halálának körülményeiről a következőket jelentik Lilleből: A belügyminiszter takaritónője szerdán reggel 8 órakor érkezett a lakásba, hogy megkezdje munkáját. Amikor kinyitotta a lakás ajtaját, gázszagot érzett. Belépett a lakásba, majd felkereste a hálószobát, ahol holtan találta meg Salengrot az ágyban. Ugylátszik, hogy a belügyminiszter, mielőtt lefeküdt, bezárta az összes ajtókat és ablakokat, eltömte a réseket, majd pedig kinyitva a gázcsapot, várta a halál bekövetkezését.

A késő éjjeli órákban érkezett jelentések szerint Salengro kedden a város vezető férfiaival élénk tanácskozásokat folytatott, amelyek során elhatározta a lillei vásár vasárnapra tervezett megnyitásának programmját. *A megnyitón kellett volna Blum miniszterelnöknek fontos politikai kijelentéseket tennie.* A megbeszélések után a város ügyes-bajos dolgait intézte, küldöttségeket fogadott, amelyeknek tagjaival elbeszélgetett a személyét ért támadásokról is. Este egynegyed kilenc órakor gépkocsiján lakásához hajtatott és a kapuban soffőrjétől *„A holnapi viszontlátásra!"* kiáltással bucsuzott el. Inasa nyitott ajtót, aki ekkor távozott is a belügyminiszter lakásáról, mert estére szabadságolták. Reggel a konyha közvetén találták a belügyminiszter holttestét, *pontosan azon a helyen, ahol felesége annakidején tragikus hirtelenséggel meghalt. Az orvosi megállapitások szerint a halál este 11 óra tájban állott be.*

Blum miniszterelnök a kora délutáni órákban *Verlomme* kabinetfőnök társaságában gépkocsin hajtatott az elhunyt belügyminiszter lakásához, amelynek ajtajában *Delcourt*, a miniszterium egyik főtisztviselője és Henry *Salengro* fogadták. A kapuban Delcourt a miniszterelnök elé lépett és csak ennyit mondott:

— *Levelet hagyott az ön számára...*

A miniszterelnök szótlanul sietett be egyenesen abba a szobába, ahol Salengro holttestet feküdt és mélyen meghajtotta magát a ravatal előtt. A miniszterelnök hosszu percekig állott volt munkatársa ravatalánál, *szemében könnycseppek jelentek meg.* A halottasszobából az ebédlőbe sietett, ahol már várták a sajtó képviselői. Delcourt itt nyujtotta át Blumnak Salengro neki cimzett bucsulevelét. A miniszterelnök átfutotta a levelet és sirástól elcsukló hangon az egyik legközelebb álló ujságirót arra kérte, hogy olvassa fennhangon a bucsusorokat. A levél igy hangzik:

„Kedves Blum! Nemsokára másfél éve, hogy feleségem meghalt a rágalmak következtében, amelyektől őt sem kimélték meg. Édesanyám nem tud erőre kapni a sulyos műtét után és a rágalmakkal őt sem kimélik meg. Én eddig birtam, de elfogyott az erőm. Nem tudtak becsületemtől megfosztani, de a rágalmazóké a felelősség halálomért, mert nem vagyok sem szökevény, sem hazaáruló. Örömet és életet jelentett nekem a pártomért dolgozni és ezért szeretettel gondolok munkatársaimra. Barátaim őrizzenek meg emlékezetükben, az ön barátja, Roger".

A miniszterelnök zokogva hallgatta végig a levelet, majd pedig arra kérte Henry Salengrot, hogy olvassa fel bátyjának hozzá intézett levelét is. Henry Salengro azonban annyira elérzékenyült, hogy képtelen a levél olvasására és ezért Blum miniszterelnök olvasta a következő levelet:

„Kedves Henrym, már sok volt a támadás és bár minden csak rágalom, legyőztek. A küzdelem felőrölte az idegeimet, szeretetemet küldöm édesanyámnak, Jeanettenek, neked és tieidnek. Megyek szeretett Leoniem után. Roger".

Salengro temetését eredetileg szombatra tervezték, azonban Delbos szombaton fogadja a külföldi diákok küldöttségeit és emiatt nem jelenhetne meg a temetésen, ezért ezt elhalasztják. A temetés időpontját csak holnap állapitják majd meg.

Ki lesz az utód?

Louis Gecey, az Intransigeant belpolitikai cikkirója megállapitja, hogy a kormány még nem jelölte ki Salengro utódját, de a legesélyesebb jelölt Chautemps, akinek a kormányban való résztvétele biztositaná a pártok közötti megegyezést. Ha azonban a kormány szocialistával akarja betöltetni a helyet, akkor csak két jelölt jöhet számitásba: Max Dormoy és Louis Mommet, aki jelenleg földmivelésügyi miniszter, de aki ebben az esetben erről a tárcájáról lemondana.

A német ügyvivő Salengro belügyminiszter elhunyta alkalmából a német birodalmi kormány részvétét fejezte ki a francia kormánynak.

Beterjesztették a parlamentbe a válaszfelirati javaslatot

Pótválasztás a Kamara háznagyi tisztjére

Bucureştiből jelentik: A Kamara mai ülésén *Vantu* előadó előterjesztette a trónbeszédre készült válaszfelirat általa elkészitett javaslatát. Ezután megválasztották azt a két háznagyot, akiknek első választása alkalmával pótválasztást kellett kitüzni. *Nasta* képviselőt 94 szavazattal és *Gelle* képviselőt 80 szavazattal megválasztották. Ezután a kamarai titkárok megválasztására került sor. A szenátusban *Nistor* miniszter több nemzetközi vasuti és hajózási egyezményt terjesztett a parlament elé elfogadás végett. D. R. *Ioanitescu* kérdést intézett a szenátus elnökéhez, hogy a december elsejei diszülésre meghivta-e a jugoszláv és csehszlovák államok törvényhozásának képviselőit. *Iecheanu* szenátor *Gurie* érsek esetét tette szóvá és tiltakozott az ellen az eljárás ellen, amelyet a főpap ügyében alkalmaztak. *Ciugureanu* válaszolt a felszólalásra és hangsulyozta, hogy az ügy az igazságszolgáltatás előtt áll, tehát minden közbenjárás vagy érvelés hiábavaló. *Néhány vaidista szenátor közbeszól, nagy vihar keletkezik,* az elnök csak nehezen tudja a nyugalmat helyreállitani. *Stoicescu* tanár, előadó ezután beterjesztette a válaszfelirat tervezetét.

URANIA Telefon 2—32.

MA PREMIER!!!

„GULLIVER"

A modern orosz filmgyártás remekműve.
J. SWIFT szatirikus regénye filmen.

Háromnyelvü feliratok.
Orosz zsurnál.

Itt a „tempirozott" regényiró!

150 dömping-regényt ir irodalmi Bedeaux-rendszerrel Vajda István, aki a szabóollót tollal cserélte fel

„Egy autó száguldott a texasi rónán. Két férfi ült az autóban: Pedro Morano, a mexikói tetováló-mester és mellette a volánnál José Fernandez, a soffőrje. A két férfi beszélgetett egymással. A beszéd Peregrin Lenormand állatorvosról folyt, akihez autójuk sietett..."

Budapestről jelentik: Pontosan ezekkel a szavakkal kezdődik Vajda István legujabb regénye, amelynek megirásához 1936. szeptember 28-án, hétfőn délután 6 óra 26 perckor fogott hozzá.

A regény cime:

A TEXASI ISTENEMBER
avagy
Egy csodálatos találmány története

Az iró, Vajda István — családi nevén Widder István — egy derék belvárosi szabómester fia. Maga is szabósegéd, aki szabad idejét hol szabósággal, hol irodalmi munkálkodással tölti. Szép nagy tömör feje van és szeliden mosolygó arca, amelyen a legcsekélyebb nyoma sem látszik a benső irodalmi hevületnek és általában az irott betü iránt való határtalan szomjuságnak. Vajda-Widder István csak mosolyog bágyadtan és őszintén, harmincéves és kérlelhetetlenül irja egyik regényét a másik után.

Szülelnek Petőfi Sándor-ucca 17. szám alatt lévő lakásán beszélünk az iróval, aki esztendők óta hasztalan ostromolja irásaival a nyilvánosságot.

— Legujabb regényem — mondja játszi mosollyal — egy különös férfiről szól, Peregrin Lenormand állatorvosról, aki olyan injekciót talált fel, amellyel a férfit nővé, a nőt pedig férfivé tudja átalakitani. Remek dolog ez, mert, mint tudjuk, eddig még az ilyenfajta kisérletek nem jártak tökéletes eredménnyel.

Vajda István ugy beszél, mintha ez az állatorvos a valóságban is feltalálta volna ezt a csodálatos injekciót.

— Már 35 fejezet van készen a müből — folytatja változatlan mosolygással — és ugy tervezem, hogy decemberben elkészülök az egész regénnyel, amely összesen 60 fejezet lesz.

Irodalom stopperral

— Sokat dolgozik? — kérdezzük.

— Itt van pontosan, hogy mennyit — válaszolja és egy számkrixkraxokkal teleirt miniszterpapirt vesz elő.

Ebből kiderült, hogy Vajda ur roppant preciz ember, aprólékos és pedáns. Ő bizony mindennap szabályosan feljegyzi, hogy hány percet dolgozik. Stoppolja az időt. Például hétfőn 89 percig dolgozott, kedden 113 percet, szerdán 96-ot, csütörtökön 74-et. Aztán napról-napra összeadja a részeredményeket. Igy aztán megtudjuk, hogy

„A mexikói istenember" eddig összesen 3259 perenyi munkájában van a szerzőnek, ami 54 óra és 19 percet, illetve 2 nap 4 óra és 19 percet jelent.

A regényről különben még az alábbiakat sikerült megtudnunk:

Cselekménye 1960-ban kezdődik és 1971-ben végződik.

Van egy szereplője, egy francia orvos, aki nem kevesebb, mint 265 éves korában hal meg.

Minden oldalán 44 sor van és minden sorban 55—60 betü.

Ilyenek.

Aztán ezeket mondja az iró:

— Remek neveket tudok adni a hőseimnek. Ezek a nevek csak ugy hirtelen eszembe jutnak. De például az Edit és a Magda névnek minden regényemben benne kell lennie. Nagyon szeretem ezt a két nevet.

Ez „A mexikói istenember" már a negyedik regénye Vajda urnak. Első volt:

„A schwefelbrunni gólem", amelynek története 1920-tól 2150-ig tart, vagyis pontosan 230 évig. Hat részre és 184 fejezetre tagolódik.

A második regénye ezt a hangzatos cimet viseli: „A levegő Ahasvérusa".

— 218 fejezet! — mondja büszkén Vajda ur.

— Hány percig irta? — érdeklődünk a regény keletkezésének körülményei iránt.

— Nem is tudom — habozik egy kicsit a szerző — nagyon sok percig, talán hat-nyolcezer percig is irtam. Fel van irva.

Vajda István harmadik regénye időrendben: „A sátán énekese".

— Ennek a szindarabváltozatát nemrégen nyujtottam be a Müvész Szinházhoz — mondja öntudatosan az iró. — Most várom a döntést. A Nemzetitől és a Magyartól már visszaadták — teszi hozzá egyszerü közvetlenséggel.

Miért ir?

— Miért ir? — tesszük fel a kényes kérdést.

Vajda ur lesüti a szemét és szégyenkezve mondja:

— Mert iró akarok lenni, nem szeretek varrni.

És én mindenütt megpróbálkozom az irásaimmal, de sajnos, még sehol sem volt sikerem. Öt esztendeje irok a nyilvánosság számára, de ezt a szót, hogy: nyilvánosság, tessék idézőjelbe tenni. Ugyanis a nyilvánosság még semmit sem tud rólam.

— És mi lesz, ha megir százötven regényt és egyikkel se lesz sikere, egyik sem jelenik meg? — kérdezzük.

Vajda ur rávágja:

— Akkor irok egy százötvenegyediket.

— Brávó!

— „A texasi Istenember" azonban sikerülni fog — teszi hozzá rejtelmesen — ugyanis van egy nagyon érdekes tervem, egy uj trükk, de erről most nem szólhatok semmit. Muszáj sikerülni!

És ezzel el is bucsuzunk. Vajda urnak le kell mennie a szabóműhelybe, délután 3 óra van, varrnia kell, mert a „mama" azt akarja, hogy szabó legyen Vajda ur és átvegye a „papája" üzletét.

RÁDIÓ készülékek és javitások
legolcsóbban: 5502
Schwartz Árpád müszerésznél, ARAD, Brancovici-u. 1. szám.

Olaszország teljes pártállammá alakul

Uj cimet kap Mussolini — Egyesitik a belügyminisztériumot a fasiszta párt főtitkárságával

Rómából jelentik: A fascista nagytanácsot összehivták. A nagytanácsban Mussolini előterjeszti az olasz alkotmányreform első részét, amely az uralkodó uj címének alkotmányba iktatását, továbbá a kormányfő helyzetének és feladatainak uj rendezését foglalja magában. Az olasz király az uj alkotmány értelmében Abesszinia császára is lesz. Mussolini kormányelnöki helyzetét is szabályozza az alkotmányreform és valószinü, hogy a miniszterelnök uj cimet kap. Szó van azután a reformtervezetben a belügyminisztérium és a fascista párt főtitkárságának unifikálásáról, továbbá a fascista párttitkárságok és a prefekturák összevonásáról. A reform tulajdonképpeni célja, hogy teljessé tegye a párt és az állam egységét és maradéktalanul megvalósitsa a pártállamot. Ezzel kapcsolatban valószinünek tartják, hogy sor kerül az uj miniszterek kinevezésére. A parlamentet előreláthatóan már decemberben feloszlatják és helyébe a korporációs kamara lép.

Huszonkilenc ügyvéd és tizenhat kisebbségi az aradi póteskü̈dtek névsorában

Kifüggesztették az aradi törvényszéken az esküdtek és póteskü̈dtek lajstromát

Ma kifüggesztették az aradi törvényszék előcsarnokában az aradi esküdtek és póteskü̈dtek névsorát. A lajstromban szereplő nevek bármelyike ellen harminc napon belül lehet fellebbezést benyujtani. Az esküdtek névsorát a közelmultban leközöltük, ezuttal a póteskü̈dtnévsort közöljük le, amelyben százan szerepelnek. *A névsorban nem kevesebb mint huszonkilenc ügyvéd szerepel, a kisebbségiek közül tizenhatan kerültek a pótnévsorba.* A póteskü̈dtek a következők:

'Ardelean Emanoil, *'Ageu* Pavel, *'Ambruş* Ferenc, dr. *Avramescu* Vasile, dr. *Avram* Nicolae, *Banciu* Tiron, dr. *Botioc* Alexa, dr. *Bologa* Ion Virgil, *Boneu* Vasile, *Borneaş* Traian, dr. *Bell* István, *Bergmann* László, *Berzovan* Ionel, *Comşa* Emanoil, *Covaciu* I. Nestor, *Chirolu* Silvius, *Csetey* Sándor, dr. *Crişan* Aron, dr. *Kell* József, *Dán* Oszkár, *Doboş* Octavian, *Draculescu* Anton, *Ieşanu* Vladimir, dr. *Fikker* Károly, *Gioncu* Barbu, *Gaita* Trifu, *Gogan* Emil, *Givulescu* Traian, *Grapini* Romulus, *Grecu* Simion, *Hady* Antal, *Handoca* Zamfir, dr. *Hentiu* Ioan, *Ispravnic* Gheorghe, *Ieşanu* Stefan, dr. *Iancu* Cornel, *Juncu* Petre, dr. *Lazar* Augustin, dr. *Lazar* Aurel, *Lugojan* Trifon, *Marşau* Ioan, *Mateescu* Stefan, *Magurean* Gavril, *Moldovan* Remus, *Mişcuţia* Ilie, *Mircea* Vasile, *Muscan* Miron, *Munteanu* A., *Novac* Gheorghe, *Negreu* Petre, *Oradean* Traian, dr. *Olariu* Terentie, *Olariu* Stefan, *Olinescu* Marcel, dr. *Pop* Tiberiu, *Popescu* Petre, dr. *Popa* Petru, *Pocioianu* Ioan, *Pop* Aurel, dr. *Pop* Teodor, *Pescariu* Ioan, dr. *Petrila* Ioan, dr. *Petruţiu* Iustin, *Petruţiu* Aron, *Piso* Ioan, *Putici* Andrei, *Raţiu* Ioan, dr. *Raicu* Aurel, *Radu* Petru, dr. *Rosenberg* Zoltán, *Rényi* Tibor, dr. *Secoşanu* Teofil, dr. *Şerban* Gheorghe, dr. *Singer* Lajos, dr. *Sliartău* Pavel, *Staniloiu* Carol, *Stanomir* Ioan, *Stran* Nicolae, *Stan* Ioan, *Stuca* Andrei, *Sperneac* Ioan, *Szabó* Miklós, *Székely* Károly, *Scheer* Elemér, dr. *Schmidt* János, dr. *Şincai* Traian, *Tatu* Ioan, *Toma* Vasile, *Toader* Iulian, dr. *Tudor* Vasile, dr. *Truia* Bujor, *Trimbiţioni* Traian, dr. *Ulpiu Popa* Cherechean, dr. *Ungár* Imre, dr. *Ursu* Ioan, *Vesa* Traian, dr. *Vuia* Salvator és *Zeanca* Dumitru.

A közszemlére kitett névsort a törvényszék előcsarnokában bárki megtekinthetti.

Véres szerelmi dráma Pozsonyban

Pozsonyból jelentik: Tegnap délután megdöbbentő szerelmi dráma játszódott le a Lazaret-ucca 89. számu ház egyik elsőemeleti lakásában. Kohut Ferenc 27 éves prágai fiatalember, egy gazdag épitési vállalkozó fia, négyszer rálőtt Benedik Éva-ra, egy lelkész özvegyének leányára, azután főbelőtte magát. A merénylő a helyszinen meghalt, a leányt, akinek mellét, hátát, tüdejét és nyakát érték a lövések, haldokolva vitték a kórházba.

A dráma oka az volt, hogy Bendik Éva kikosarazta Kohutot, aki öt éve hiába igyekezett megnyerni a feltünően szép szőke urileány szerelmét. Amikor Kohut megtudta, hogy a leány mást szeret és a napokban lesz az eljegyzése, felrohant a leány lakására, válasszon a vele való házasság vagy a halál között. A leánynak még válaszolni sem volt ideje, amikor a megőrült szerelmes előrántotta revolverét és négyszer rásütötte a leányra. Az ötödik lövéssel főbelőtte magát a merénylő.

Két órával halála előtt

kapta kézhez a királyi kegyelmet Dumitrescu tábornok

Bucureştiből jelentik: A Monitorul Oficial mai számában november 10-iki keltezéssel királyi kézirat jelent meg, amely Dumitrescu Constantin tábornoknak szóló legfelsőbb kegyelemről intézkedik. A tábornokot, mint ismeretes, öt esztendei fegyházra ítélték a csendőrök rovására elkövetett panamák miatt. A királyi kegyelem két órával előzte meg a tábornok halálát, aki halála előtt gy tudomásul vehette, hogy a király megbocsájtotta vétkeit.

Hatvan halálos áldozata

van már a francia löporgyári robbanásnak

Marseilleből jelentik: A saint-chamasi löporgyár robbanásának borzalmas részletei egyre riasztóbb méretekben bontakoznak ki.

Legujabb jelentések szerint a mentési munkálatok során ujabb 17 holttestet találtak a romok között és igy a halálos áldozatok száma 60-ra emelkedett. A sulyosan sebesültek száma 200. A robbanás szinhelye közelében 18 érintetlen löporospalackot találtak, ami uj irányt adott a hatósági vizsgálatnak, de ennek eredményéről a kormány még nem adott ki jelentést.

A francia kormány tegnap elhatározta, hogy részvétét fejezi ki az áldozatok hozzátartozóinak és a halottaknak nemzeti temetést rendez. Daladier hadügyminiszter értesülvén a katasztrófa méreteiről, repülőgépen a katasztrófa szinhelyére indult. Elindulása előtt intézkedett, hogy az összes hadügyi épületekre tüzzék ki a gyászlobogót.

A vizsgálatot, amely a robbanás okát akarja megállapitani, maga Daladier hadügyminiszter vezeti. Eddig a vizsgálat folyamán még semmiféle támpontot sem tudtak találni, mert az épület, ahol az első robbanás történt, teljes romhalmaz, ugy, hogy ez a körülmény rendkivül megnehezíti a nyomozók munkáját.

Franciaországban országos gyászt rendeltek el a tömegszerencsétlenség miatt, azonkivül már intézkedtek, hogy az áldozatok hátramaradottjai segélyben részesüljenek.

Magánfeleknek és viszontelADóknak legolcsóbb árakon: 5207

SZABÓ ALBERT *Arad, Bul. Regina Maria 20*

Égők, csillárok, rádiók 5205 **Varga Testvérek** villanyszerelőknél, Arad, Str. Alexandri 1.

Vételkényszernélkül készséggel bemutatja: 5608

Schwartz Árpád, műszerész, Str. Brancovici 1.

A Manchester Guardian leleplezései Hitler restaurációs terveiről

Az angol lap közlése szerint Németországban Hohenzollern Frigyes alatt kivánják visszaállitani a császárságot — Titokzatos tárgyalások Berlinben

Londonból jelentik: Mig a Habsburgok restaurációja nem egyizben foglalkoztatta a nemzetközi diplomáciát, addig a Hohenzollernek, visszatéréséről alig esett szó. Hindenburgnak német köztársasági elnökké való választása egy pillanatra azt a látszatot keltette, hogy az agg marsall fogja előkészíteni Vilmos volt német császár, vagy dinasztiája valamelyik tagjának visszatérését, de csakhamar kiderült, hogy Hindenburg szigoruan alkalmazkodik a köztársasági alkotmányhoz és ha nem is tagadta soha, hogy

Vilmos excsászárt még most is a legfelsőbb hadurnak tekinti, visszahivására még csak halvány célzást sem tett.

Hindenburg elhalálozása és Hitlernek kancellárrá történt kikiáltásakor, anélkül, hogy a Hohenzollern-kérdés komoly formában felmerült volna, akadt a német és a nemzetközi közvéleményben olyan áramlat, amely azt hitte, hogy Hitler lesz az, aki a doorni remetének visszaadja a trónt. Ezek a feltevések sem váltak be, legalább is nem pillanatnyilag és a Hohenzollernekről senki sem beszélt

Most azután a Manchester Guardian, amely elég komoly lap ahhoz, hogy még szenzációsnak látszó információitól sem tagadhatjuk meg a valószinüséget, azt irja, hogy Hitler kancellár komolyan foglalkozik a Hohenzollernek restaurációjának tervével. A lap szerint Hitler komolyan átgondolta a restauráció eshetőségeit és gyakorlati hasznát és arra a meggyőződésre jutott, hogy a nemzeti szocializmus folytonosságának a monarchia volna a legjobb biztositéka.

Az angol lap arról tud, hogy

Vilmos volt császár felesége két izben járt Berlinben és tárgyalt Hitlerrel,

aki előterjesztette tervét, amelyet a volt császár is jóváhagyott. E szerint a német császári koronát a volt német trónörökös második fiának,

Frigyes hercegnek ajánlják fel.

Eddig a lap hiradása. Frigyes herceg, akiről szó van, lelkes Hitler-hivő és a nemzeti szocializmus hivatalos ünnepségein és egyéb alkalmakkor is, mindig tüntetett nemzeti szocialista érzelmeivel. Hogy az angol lap hiradásában mi a valóság, egyelőre nem lehet még megállapitani, annyi tény mindenesetre, hogy a Hohenzollernek, ha ezt nem is hangoztatják, végképpen nem mondtak le a német trónról...

Bánáti akció

a vasutigazgatóságnak Aradra valo visszahelyezése ellen

Bucureştiből jelentik: Az államvasut vezérigazgatósága elhatározta, hogy a kerületi vasutigazgatóságot, — amelyet annak idején Aradról helyezték át Temesvárra (Timişoara) — visszahelyezzék Aradra. Az üggyel kapcsolatosan a banati képviselők küldöttsége jelent meg Franasovici közlekedésügyi miniszternél, akit felkértek, vizsgálja ismét felül elhatározását. A közlekedésügyi miniszter igéretet is tett a kérdés tanulmányozására.

Eltaláltuk a közönség mai legnagyobb problémáját

MI LESZ HOLNAP ?

H. G. WELLS merész fantáziáju filmje. KORDA SÁNDOR rendezése.

MA PREMIER! SELECT MA PREMIER!

Előadások kezdete: 5, 7¼ és 9¼ órakor. TELEFON: 284.

CENTRAL: **Holnap premier!**

MAY KÁROLY első regénye filmen

A SIVATAGON KERESZTÜL.

Tíz izgalmas fejezet a kalandok világából.

Háromnyelvü felirat!

HIREK

Hősök

Most ünnepelték meg Párisban a híres obeliszk felállításának — a Concorde-téren — centenáriumát. Az obeliszk felállítása a Concorde-téren a bátorság szép példájára adott alkalmat.

Az obeliszket Egyiptomból Le Bas mérnök hozta Franciaországba egy a Toulonban erre a célra épitett s a Nilus és a Szajna halózására alkalmas folyami hajón, melyet a tengeren hadihaló vontatott. A mérnök a monolith lefektetésére Luxorban, majd felállitására Párisban a legpontosabb számitásokat végezte. Mikor a kábelek az obeliszk Concorde-téri felállitásánál a szakadásig megfeszültek, Le Bas közvetlenül az óriási kőemlék alá állott. Ha egyetlen kábel elszakad, a ledőlő obeliszk elkerülhetetlenü lepénnyé zuzta volna.

Az obeliszk felállitását néző tömegből aggodalmaskodó kiáltások intették, hogy álljon félre az obeliszk alól, de a mérnök mindaddig nem mozdult, mig az obeliszk egyenesen nem állott.

Az obeliszk felállitása után kijelentette, hogy azért állott az obeliszk alá, mert meg akarta mutatni a tömegnek, hogy biztos a számitásaiban. Egy kis tévedés s az obeliszk agyonzuzta volna. De ő, mint kilelentette, a halált többre becsülte volna, mint a tragikus szégyen elviselését.

*

Le Bas hősiességének, melyet fentebb elbeszéltünk, pendantja a következő eset:

1586-ban V. Sixtus pápa felállittatta a még a Caligula császár által Heliopolisból hozott obeliszkot, amely addig a Vatikán cirkuszának spinaján hevert. 1586. szeptember 10-én — évforduló, mely szintén alkalmas lett volna megünneplésre — a monolithot a tér közepére szállitották és 800 munkás 140 ló segitségével hozzáfogott a felállitásához. A müveletet nagyon veszélyesnek itélték meg és ezért a pápa halálbüntetés alatt megtiltotta, hogy a felállitás ideje alatt bárki egyetlen szót is kiejtsen, attól tartva, hogy ezzel elvonhatná a munkások figyelmét. Egy hóhér bárdjával készen állott a téren, hogy minden engedetlenséget azonnal megtoroljon.

Megkezdték az obeliszk felállitását s már ló magasra húzták az obeliszket, mikor a kötelek nyulni kezdtek az emlék roppant sulya alatt, mégpedig olyan nyugtalanitó módon, hogy a katasztrófa elkerülhetetlennek látszott. Egy génuai tengerész, Bresca de San Remo nem törődve a pápa parancsával, kiáltozni kezdett:

— Vizet a kötelekre! Vizet a kötelekre!

Mint tengerész tudta, hogy a nedves kötelek összehuzódnak. Ezer kalap alakult át rögtönzött korsókká s a köteleket megöntözték. Igy elkerülték a katasztrófát és sikerült az obeliszkot felállitani.

A pápa nem büntette meg Brescat, sőt ellenkezőleg, életiáradékot rendelt számára.

— VÁLTOZATLAN IDŐ. Élénkebb délnyugati szél, sok helyen köd, több helyen eső, a hegyeken havazás. A hőmérséklet alig változik.

— Edward angol király meglátogatja a munkanélkülieket. Londonból jelentik: VIII. Edward király Délwalesbe utazott a munkanélküliség által sujtott walesi vidék tanulmányozására. A király ellátogat kisebb községekbe is és házról-házra jár, hogy megismerje a bányászok életét.

— Roosevelt nagy beszédet mond a páneurópai kongresszuson. Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök az „Indianapolis" cirkálón elindult 12.000 mérföldes tengeri utjára. Utja közben az elnök meg fogja látogatni Buenos Airest, ahol a pánamerikai értekezleten nagy beszédet fog mondani. Roosevelt elnök ugyanis nagy fontosságot tulajdonit az értekezletnek és ennek sikerétől várja saját tervének megvalósitását.

— Lezuhant Csehszlovákiában két repülőgép. Prágából jelentik: A morvaországbeli Prosteianban ma reggel két katonai repülőgép összeütközött és lezuhant. A két gép négy utasa szörnyethalt.

— Ujabb kommunista szervezkedést lepleztek le Budapesten. Budapestről jelentik: A budapesti rendőrfőkapitányság politikai osztálya ujabb kommunista szervezkedést leplezett le és a nyomozás során tegnap óta nyolc ember került letartóztatásba.

— KATONAI JELENTKEZÉSEK. November 19-én csütörtökön az 1924, pénteken, november 20-án az 1925. évi korosztálybeliek jelentkezése tart a várban.

— HUSZADIKÁRA HIVTÁK ÖSSZE AZ UJSÁGIRÓSZERVEZETEKET AZ UJ SAJTÓTÖRVÉNY TÁRGYÁBAN. Bucureştiből jelentik: Mircea Djuvara igazságügyminiszter november 20-ra összehivta az ország nagy sajtószervezeteinek képviselőit a sajtótörvénytervezet megvitatása végett. A meghivott szervezetek között a Népkisebbségi Ujságirószervezet nem szerepel.

Kibocsájtották az uj 50 és 100 leies pénzeket

Bucureştiből jelentik: Megirtuk már, hogy az ujabb 100 és 50 leies pénzdarabokat a Banca Naţională november 15-én bocsájtja forgalomba. Miután a pénzverde eddig az időpontig nem birta elkészíteni azt a pénzmennyiséget, amelyre a Banca Naţionalának az első kibocsájtás lebonyolitásához szüksége volt, az uj pénznemek forgalomba bocsájtása csak ma történik meg. A bucureştii piacon ma már közkézen voltak az uj pénzdarabok, amelyek igen tetszetősek és kivitele annyira preciz, hogy esetleges hamisitásuk a legnehezebb dolog lesz.

Szép asszonyok hü barátia a LYSOFORM!
Használjon valódi LYSOFORM-ot, hogy megszabaduljon az örökös félelemtől, a rettegett következményektől, hogy védekezhessen a kellemetlen meglepetések ellen, akadályozza meg a fertőzést, a bakteriumok, a nem kivánatos csirák megtelepedését. Nyugtassa meg magát rendszeres és idejében alkalmazott valódi LYSOFORM öblitésekkel. A biztos hatásu és megbizható LYSOFORM csak zárt üvegben valódi, kimérve nem kapható. 4659

Hollywoodban

Egyik sztár: Ki volt az az ember, akivel az imént összemosolyogtál?

Másik sztár: A legkedvesebb emberek egyike, akikkel valaha házasságot kötöttem.

— Meghalt dr. Hirschler József pápai prelátus, volt kolozsvári (cluji) plébános. Sulyos és pótolhatalan veszteség érte az erdélyi (ardeali) római katolikus klérust. Egy kolozsvári (cluji) szanatóriumban tegnap délelőtt 11 órakor meghalt Hirschler József dr. pápai prelátus, az egyetemi ifjak Báthori—Apor-szemináriumának igazgatója. Hirschler József dr. az erdélyi papság egyik legrokonszenvesebb, legtudósabb papja volt. Ujpesten született, teológiai tanulmányait a bécsi Pazmaneumban, majd a római Collegium Germanico-Hungaricumban végezte. Harminchat évvel ezelőtt szentelték pappá és Majláth püspök a fiatal papot áthozta az erdélyi (ardeali) egyházmegyébe. 1906-ban lett kolozsvári (cluji) plébános az akkor 32 esztendős Hirschler József. Az ő nevéhez füződik a kolozsvári (cluji) Augusteum és Marianum felépitése és megalapitása. Az ő ideje alatt épültek az ugynevezett sétatéri paloták. Hirschler József nagy irodalmi tevékenységet fejtett ki. Legnagyobb müve: „A Vatikán müvészete" és a „Bronzkapuk mögött" cimü könyve, amely a Vatikán belső életéről szól. Egy igaztalan meghurcoltatás miatt mondott le plébánosi állásáról, dacára, hogy a biróság igazat szolgáltatott neki és teljes elégtételt kapott. Hirschler József koporsóját a főtéri templomban ravatalozták fel. Csütörtökön délelőtt helyezik örök nyugalomra. A temetési szertartást Vorbuchner Adolf segédpüspök végzi, a főtéri templom egyházközsége nevében utódja, Márton Áron plébános bucsuztatja.

Végre szabadon!

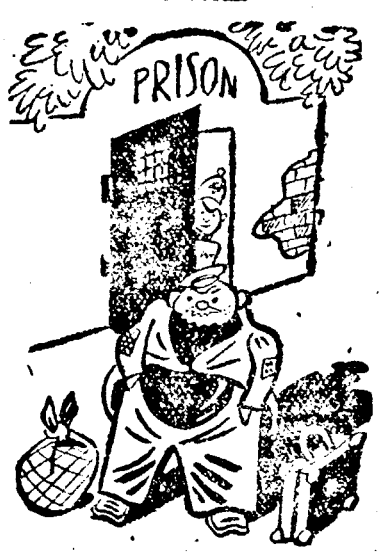

— *Az utolsó husz évet sikerült gondtalanul, konszolidált viszonyok között eltöltenem. De mihez fogjak most...?*

?
mi jobb:
Napos meghülés: ágybanfekvéssel, lázzal, torokfájással, köhögéssel, izületi fájdalmakkal, vagy: az ha inkább megelőzi a bajt és bedörzsölésre, borogatásra, gargalizálásra „Diana" sósborszesz használ, mely ellenállóvá teszi szervezetét.

— Halálozás. Ketterer József, borossebesi (ineui) vendéglős életének 80-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 19-én lesz.

— A lapbetiltások ügye. A Satumaren megjelenő „Ujság" cimü napilapot a felsőbb hatóságok egy hónapra betiltották. A Brassói Lapok és a turdai „Aranyosszék" után az „Ujság" a harmadik magyar lap, amelyet a felsőbb hatóságok az utóbbi napokban betiltottak. Egyébként a „Capitala" cimü bucureşti-i reggeli lap mai számában közli, hogy több erdélyi (ardeali) ujságiró a néhány nappal ezelőtt belügyminiszteri rendelettel beszüntetett „Brassói Lapok" ujrameginditása érdekében kérelemmel fordult a belügyminiszterhez. A miniszterium a kérelem folytán ujabb tanulmányozás tárgyává tette a „Brassói Lapok" ügyét tartalmazó aktákat. Az ujabb vizsgálat után a minisztérium a „Brassói Lapok" érdekében közbenjárók tudomására adta, hogy beszüntetési rendelkezése végérvényes.

Szigeti József lélekjelenléte

Londonból jelentik: Szigeti József, a világhirü hegedümüvész, aki Anglia egyik legnépszerübb müvésze, zsufolt ház előtt hangversenyezett a Royal Philharmonic Society diszkoncertjén. A nagy magyar müvész Brahms hegedüversenyét adta elő és éppen teljesitménye csucspontjához jutott, amikor felbecsülhetetlen hegedüjén elpattant egy hur. Szigeti egy pillanatig döbbenten állt, mialatt a zenekar, mintha mi sem történt volna, tovább játszott, de azután villámgyorsan feltalálta magát: a primhegedüs kezéből kikapta a hegedüt és azon fejezte be Brahms versenyét. A közönség a váratlan intermezzo pillanatában döbbenten szisszent fel, de amikor végetért a zeneszám, ugy ünnepelték Szigetit, mint talán még soha.

— Aranyérnél, derék- és keresztfájásnál, a máj és a végbél felé irányuló vértolulásoknál az igen enyhe hatásu természetes „Ferenc József" keserüviz lehetőleg mindennap reggel és este fél-félpohárnyi mennyiségben használandó. Az orvosok ajánlják.

— Dohánytőzsdések figyelmébe. A munkaügyi felügyelőség felhivja a dohánytőzsdék tulajdonosainak figyelmét, hogy a munkakönyvek és iparigazolványok becserélésével kapcsolatban csak olyan nyomtatott kérvényeket áruljanak, amelyeket a miniszterium állapitott meg, mert az esetleges károkért ők felelnek.

— Elitélték egy véres korcsmai verekedés tetteseit. Sulyos testisértés vádiával került ma az aradi törvényszék elé: Kovács Sándor, Halászki Péter, Savu Simion és Verbó Antal, akiket azzal vádoltak, hogy az elmult év áprilisában megverték Mugur Constantin aradi lakost, sőt Verbó a verekedés alkalmával késével megszurta az áldozatot. A vádlottak azzal védekeztek a biróság előtt, hogy Mugur a korcsmában beléjük kötött és felboritotta borospoharaikat. Ezért záróra után meglesték és megverték. A törvényszék Verbót nyolc havi börtönre, Kovácsot, Halászkit és Savut fejenkint egy-egy havi börtönre és 1000—1000 lei pénzbüntetésre itélte. Az elitéltek fellebbeztek.

— Kutyabarátok figyelmébe. A város vezetősége szerda délelőtti ülésén foglalkozott a miniszterium azon rendelkezésével, amelynek értelmében a jövőben annak az összegnek egynegyedrészét, amelyet a sintértelepen megfigyelt kutyákért behajtanak, a kutyavédő egyesületnek kell befizetni. Eddig ez a dij napi öt lei volt, a város vezetősége azonban elhatározta, hogy azt ugy szabályozza, hogy tizennégy napi megfigyelésért száz leit kell fizetni a jövőben.

— *ZÜRICHI ZÁRLAT. Páris 20.20 és háromnegyed, London 21.26, Newyork 435, Amsterdam 234.90, Brüsszel 73.75 és fél, Berlin 175, Varsó 81.70, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.15 Prága 15.39.*

— *BUCURESTI-I HIVATALOS ÁRFOLYAMOK. (Az alábbi számok a Banca Nationala eladási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámitásával közöljük.) Francia frank 4.75 (6.56), angol font 501.00 (691.38), dollár 102.50 (141.45), lira 5.35 (7.38), holland forint 55.00 (75.90), német márka 39.50, csehkorona 3.55 (4.90), zloty 19.25 (26.56), dinár 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 27.50, svájci frank 23.40 (32.29).*

— *BUCURESTI-I MAGÁNÁRFOLYAMOK. Francia frank 9.30—9.40, angol font 960—975, dollár 195—198, holland forint 103—107, német márka 43—44, csehkorona 6.00—6.20, zloty 29—31, pengő 33.50—35, osztrák schilling 32—32.50, svájci frank 46—47.*

— **Bratianu Gheorghe audienciája Lipót belga királynál.** Brüsszelből jelentik: Bratianu Gheorghet Lipót belga király kihallgatáson fogadta.

— **Lemondott az amerikai agytröszt egyik neves tagja.** Londonból jelentik: Rex Tugwill amerikai földmüvelésügyi államtitkár, az agytröszt egyik neves tagja ma minden állásáról leköszönt.

Ellopták a legujabb szovjet-haditervet

A szovjet uj átdolgozott haditervét, amelyet a moszkvai Kremlben egy páncélszekrényben őriztek, kilopták, lemásolták, lefényképezték, majd ujból visszatették a helyére. A haditervet a legutóbbi hadgyakorlatok alapján dolgozták át. A tervet egy orosz arisztokrata hölgy, egy magasrangu vezérkari tiszt segitségével keritette meg. Mindkettőjüket letartóztatták.

— **Uj jobboldali pártot alapit Nichifor Crainic.** Bucureştiből jelentik: Nichifor Crainic, az ismert jobboldali politikus elhatározta, hogy uj jobboldali pártot alakit. Ami a belpolitikai célkitüzéseket illeti, az uj párt programmja nem különbözik a többi jobboldali párt elveitől, külpolitikai téren viszont határozottan ellene fordul a revizionista és háborura készülő nemzetekkel.

—**A CFR-AUTOBUSZOK UJ MENETRENDJE.** A CFR-autobuszok november 15-én életbelépett menetrendje a következő: Aradról Temesvárra (Timisoarara) indul: 7, 10, 13.30 és 19.30-kor. Temesvárról (Timisoararól) Aradra indul: 6.30, 11, 14 és 18.30-kor. Aradról Nagylakra (Nadlacra) indul: 7, 14, 16 és 18-kor. Nagylakról (Nadlacról) Aradra indul: 5.30, 6.30, 13 és 17-kor. Aradról Nagyváradra (Oradeara) indul: 7 és 16-kor. Nagyváradról (Oradearól) Aradra indul: 6.30 és 15-kor. Aradról Kisjenöre (Chisineu-Crisre) indul: 17-kor. Kisjenöről (Chisineu-Crisről) indul: 7.30-kor. Aradról Zerindre (Zerindulra) indul: 15-kor. Zerindről (Zerindulról) Aradra indul: 6.30-kor. Temesvárról (Timisoararól) Lippára (Lipovara) indul: 11.30, 13.30 és 19-kor. Lippáról (Lipováról) Temesvárra (Timisoarara) indul: 6, 7 és 14.30-kor. Temesvárról (Timisoararól) Perjámosra (Periamra) indul: 11.30 és 18.30-kor. Perjámosról (Periamról) Temesvárra (Timisoarara) indul: 6 és 15-kor. Temesvárról (Timisoararól) Nagyszentmiklósra (San Nicolaul-Marera) indul: 11, 13, 14.30 és 19-kor. Nagyszentmiklósról (San Nicolaul-Mareról) Temesvárra (Timisoarara) indul: 5, 6, 6.30 és 14.30 órakor.

— **Megbüntetett hamiskártyások.** Isac Savu mikelakai (micalacai), Sabau Eugen aradi, Kas Iván és Kovács Antal pankotai (pâncotai) és Noti Dávid aradi hamiskártyások kerültek ma az aradi törvényszék elé, azzal vádolva, hogy néhány hónappal ezelőtt, egy hetivásár alkalmával a „hol a piros, itt a piros" játékkal kifosztották Hizó Bálint erdőhegyi (pădureni-i) gazdát, aki a játékon 1400 leit vesztett. A vádlottak tagadtak, azonban a bizonyitékok ellenük szóltak és a törvényszék egyenkint 15 napi elzárásra itélte a hamiskártyásokat.

— **MA az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

VOJTEK, Bulevardul Regina Maria.
DANCIU, Piata Mihai Viteazul.
BERNÁT, Lângă Gară (vasutállomásnál)

Az elismerő levelek EZREI, a világ minden tájékáról BIZONYITJÁK A TOGAL KIVÁLÓSÁGÁT
minden más hasonló készitményekkel szemben

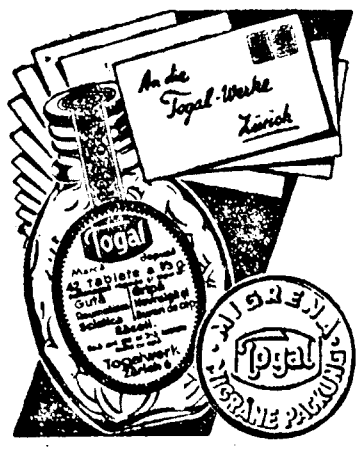

A KLINIKÁK és orvosok tömege elismeri a TOGAL hatékonyságát a REUMA, HÚLÉS stb. gyógyitása terén.
TOGAL több mint „csak" csillapitószer. A REUMAT és a NEURALGIÁT gyógyitja és óvja a GRIPPETŐL.

UJ *a praktikus csomagolás, a kis aluminiumdoboz, 3 tablettával. Elegendő, hogy megszabaditsa a migréntől neuralgiától és a fejfájástól. Ezt a csomagolást jutányosan 10 leiért kaphatja meg.*

Togal

— **800 ezer lei kaucló ellenében szabadlábrahelyezték Grosz Jenőt.** Bucureştiből jelentik: Az ilfovi itélőtábla helytadott Grosz Jenő — a Cagero-botrány főszereplőjének, — a törvényszéki vádtanács döntése ellen beadott fellebbezésének. A törvényszék elutasitotta Grosz Jenőnek pénzóvadék ellenében való szabadlábrahelyezését célozó kérelmét. A Tábla elrendelte Grosz Jenőnek 800 ezer lei ellenében való szabadlábrahelyezését, ami még az esti órákban megtörtént.

— **Az aradi Banktisztviselők Egyesülete,** mint az aradi Magántisztviselők Egyesületének tagozata előadássorozatából a következő konferenciát november 19-én, csütörtökön d. u. 6 órakor tartja. Előadásra kerül: „Történelmi vázlat a román kereskedelmi oktatásról" Vasile Suciu, a kereskedelmi liceum igazgatójának román és „Világválság és munkanélküliség" dr. Czédly Károly magyar előadása. A tárgy iránt érdeklődő magántisztviselők minél nagyobb számban való megjelenését kéri az egyesület.

— **HÉTFŐN: ÁRMAXIMÁLÁS! Hétfő délelőttre a város vezetősége összehivta a maximáló bizottság ülését. Ezen az ülésen kerül sor a hus árának uj maximálására, egyben pedig meghiviák az ülésre mindazokat az érdekképviseleteket, amelyek a legutóbbi tanácskozásokon már részt vettek, valamint a nyugdijasok egyesületét is. A város vezetősége felszólitja az érdekképviseleteket, hogy mindazon árucikkekkel kapcsolatban, amelyekről már a mult ülésen a drágulást megállapitották, hozzák magukkal a számlákat, valamint a rendelkezésükre álló összes okmányokat annak megállapitása és indokolása végett, hogy az áremelkedés miért következett be.**

Kombinált butorok, valamint **hálók és ebédlők** legelőnyösebben
Molnár Butorgyárban
szerezhetők be
5010 **ARAD, Str. ALEX. GAVRA 22.**

— **Megalakult a „Wizo" lippai (lipovai) csoportja.** Vasárnap délután tartotta meg alakuló közgyülését a lippai (lipovai) „Wizo." Dr. Perlusz József hitközségi elnök ismertette a gyüléssel a Lippán (Lipovan) már régóta meglévő szándékot, amely a női cionista szervezet megalakitását akarja. A gyülés egyhangulag elnöknek Strausz Ernőné urnőt választja meg. Ezután megválasztják a tisztikart, mely a következő lett: Társelnök Iritz Béláné, Schwartz Árminné, alelnökök: dr. Radnai Ödönné, Schutz Gézáné. Pénztárnok: Weinberger Józsefné, titkár: Fried Aladárné, sajtóreferens: Roth Alice. Alapitó tagok: dr. Dobos Ignácné, Izsák Ignácné, Kohn Mártonné, Grünstein Adolfné, dr. Perlusz Józsefné, Ladányi Dezsőné, Pollák Mórné, dr. Reusz Ferencné, Révész Aronné, Sáfrán Samuné, Schwartz Jakabné, Tiegermann Józsefné, Weisz Mórné, Zelig Dávidné, Tiegermann Ferencné, Popovics Rankóné, Pscherhoffer Lipótné. Választmány: Faragó Henrikné, Soltész Lászlóné, Csillag Frigyesné, Klein Dezsőné, Szász Zoltánné, Berger Jenőné, Plesz Zsigmondné. Vigalmi bizottság: Csillag Ibi, Berger Manci, Grósz Klári, Dobos Magda, Karpf Lili, Sáfrán Bözsi, Weinberger Lili, Wohlberg Duci, Barta Elza, Barta Ila. A választás után Klein Dezső, a lippai (lipovai) Zsidó Nemzeti Szövetség helyi csoportjának az elnöke üdvözölte a társegyesületet. Az uj egyesület, amely kulturális és társadalmi célkitüzéseivel fog szép munkát végezni, már a közgyülésen szép programot dolgozott ki.

A kigyók vedlés idején nem látnak

Természettudósok megfigyelései szerint a vedlés előtt álló kigyó alig lát, mert a szemét takaró legkülső átlátszó réteget is leveti és az alatta jóelőre elkészült ul réteg még kékesfehér, meglehetősen zavaros. Ez többnyire teljesen lehetetlenné teszi a látást. Ilyenkor a kigyó elbuvik rejtekébe s itt gyüri ki magát a felrepedt bőrből, mint valami kesztyüből. Kétségtelen, hogy roppant kellemetlen állapot lehet a vedlés. A kigyó bizony egész betege ennek és sokszor megtörténik, hogy belepusztul.

— **Sakkverseny.** Kedden este kezdődött meg a „Református Ifjusági Egyesület" meghivásos sakkversenye, a „Hakoah" sakk-szakosztályának közreműködésével. Az első forduló a „Ref. Ifi. Egyesület" Str. Ioan Calvin 3. alatti helyiségében lett lebonyolitva, nagyszámu érdeklődő jelenlétében. Részletes eredmények: A hat játszma közül csak kettő fejeződött be, mig négy függőben maradt. Mannheim érdekes végjáték után győz Deienariu dr. ellen. Macskásy 23 lépésben kényszerlitette megadásra Bizám-ot. Dr. Reichel—Halic partie Halicra előnyösebb állásban függőbe maradt. Révész—Dénes partiet érdekes egal pozicióban hagyták abba. Inke—Weisz játszma Inkére előnyösebb állásban, mig a Dániel—Bellay partie bizonytalan állásban maradt függőben. A függő játszmákat vasárnap délután a „Hakoah" sportegyesület klubhelyiségében játszák le, mig a péntéki, második fordulót a „Ref. Ifi. Egyesületben" tartják meg.

— **Téli este.** Beállt az alkonyat és felcsavarjuk a villanyt. Vajjon gondolt-e már arra, amikor ezt a szinte gépies mozdulatot megteszi, hogy milyen finom és komplikált szerkezet az izzólámpa, amely ragyogó fénnyel tölti be a szobáját. Jóminőségü, egészséges fényt árasztó izzólámpát csak a leggondosabb részletmunka és állandó szigoru anyagvizsgálat mellett lehet gyártani. A „Tungsram D" duplaspirállámpa egyesiti magában a jó fény és takarékos áramfogyasztás követelményét.

— **Angina pectorisnál,** a rohamokban fellépő nyomasztó szivtáji fájdalmaknál reggelenként fél, esetleg ¼ pohár természetes „Ferenc József" keserüviz is elegendő ahhoz, hogy a belek müködését elrendezze és kielégitő emésztést biztositson. Az orvosok ajánlják.

— **Koponyavadászok szigete.** Borneóról, a koponyavadászok szigetéről páratlanul érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Tolnai Világlapja uj száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül számtalan pompás riportot, nagyszerü cikket, remek folytatásos regényt és közel száz kitünő képet talál az olvasó a népszerü képeslapban.

— **Milyen a mai vándorcirkusz?** Ezt irja meg pompás képekkel illusztrált cikkben a Délibáb uj száma, amely 100 oldal terjedelemben és rendkivül gazdag tartalommal jelent meg. Remek képes rádiómüsorokat, egyfelvonásos szindarabot, novellákat, szinházi pletykákat, premierbeszámolókat, pompás filmrovatot és több mint száz ragyogó képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny"-re!

Városi Szinház. **Ma este 8 és fél órakor** **Elvált asszony.** **Fall Leó operettje Uj betanulásban.**

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az uj banktörvény a betétkamatot is szabályozni fogja

— Tulmagas százalékkal nem lehet majd betéteket halmozni —

Mint Bucureştiből jelentik, a hitel feltámasztásának módozatait tárgyaló két bizottság tegnap folytatta tanácskozásait. Az ügyet két bizottság készíti elő, hogy minél előbb elkészüljön a törvényjavaslat és a parlament már legközelebb tárgyalhassa.

Az uj törvény meg fogja változtatni az 1934. május 8-án életbeléptetett törvényt, amely a bankkereskedelem folytatásáról szól. Abban a törvényben a bucureşti-i pénzintézetek minimális alaptőkéjét 20 millió leiben, más nagy vidéki városok bankjainak alaptőkéjét 10 millió leiben, a többi városokban pedig 5 millió leiben állapitották meg. Az olyan bankok számára, amelyeknek ennél alacsonyabb a tőkéjük, 5 évi határidőt adtak a kiegészitésre. Mivel azonban a kedvezőtlen pénzviszonyok miatt előreláthatólag lehetetlenség eleget tenni a két év előtti törvény rendelkezéseinek, az uj javaslat enyhitést tartalmaz.

Az uj törvénytervezet megtartotta a fentemlitett részvénytőke-plafont, de kimondta, hogy ez csak az uj törvény kihirdetése után alapitott pénzintézetekre vonatkozik, a többiekre pedig a mai helyzet marad meg. Azt is tartalmazza a javaslat, hogy a legfelsőbb banktanács jogosult az alaptőkét egyharmad részre leszállitani, ha azt méltányosnak tartja.

Az uj tervezet igen nagy jogokat ad a legfelsőbb banktanácsnak, amely a jövőben szigorubb ellenőrzést gyakorol a pénzintézetek fölött. Bizonyos esetekben még be is szüntetheti működésüket. A határozat ellen minden esetben a Legfelsőbb Semmitőszékhez lehet fellebbezni.

Azt is belefoglalták az uj törvényjavaslatba, hogy a legfelsőbb banktanács 11—15 tagból fog állni, amelyből 4—6 tagot a bankok országos szövetsége delegál és ezek között a nagybankokat kettő, a közép- és kisbankokat szintén 2—2 tag képviseli. Az állam képviseletében szintén két tag foglal helyet a banktanácsban.

Az is ujitás lesz az uj törvényjavaslatban, hogy a bankok vezetői, igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagjai nem vehetnek fel kölcsönt abban a pénzintézetben, amelynél működnek. A tisztviselők speciális alapból kaphatnak kivételes esetekben kölcsönöket.

Egyik rendkivül érdekes része a megszerkesztés alatt lévő javaslatnak az, amely a bankbetétek után fizetendő kamat százalékáról intézkedik.

A bucureşti-i sajtótudósitások szerint ez a kérdés élénk vitára adott alkalmat az egyik bizottságban. Olyan felszólalások is hangzottak el, hogy az utóbbi konjunkturális években elitélendően káros verseny támadt egyes pénzintézetek között a betétek megszerzéséért. Voltak olyan bankok és takarékpénztárak, amelyek egymásra licitáltak, hogy ki adjon magasabb kamatot a betétek után. Olyan bankok is léteztek, amelyek közvetlenül fizetésképtelenségük előtt is évi 20—24 százalékos kamat igérete mellett szereztek betéteket, sőt olyan is volt, amely idegen valutákat 16—18 százalék évi kamatfizetés igéretével folyószámlára vett át, de hamarosan csődbe jutott.

Olyan rendelkezések is hangzottak el, hogy némely vidékeken tulzásba vitték a betét utáni hajszát és minden személyes összeköttetést kihasználtak annak megszerzése érdekében.

A magas betétkamat az ilyen intézetekhez vonzotta a betevőket, akik azután a pénzintézet meggondolatlan kihitelezése következtében ugyszólván mindenüket elveszitették és sokan koldusokká, földönfutókká váltak.

Az uj törvény egyszersmindenkorra lehetetlenné akarja tenni az ilyen pénzintézetek müködését

és ezért megtiltja, hogy a bankok és más intézetek az ezután törvényileg megállapitandó kamatnál magasabb százalékot fizessenek a betétek után. A tulmagas kamatfizetést a felsőbb pénzügyi fórumok nem tartják összeegyeztethetőnek a bankok müködésével.

OEDIPE
L-T-PIVER-PARIS

A francia illatszerészet legujabb alkotása: OEDIPE puder, kölnivíz és parfüm, a párizsi L. T. Piver gyár fényesen sikerült készitményei. Ezeket a páratlan minőségű kreációkat az összes elegáns hölgyek kedvelik.

Megszigoritott alakban kerül a parlament elé az uj kényszeregyezségi törvényjavaslat

Hatvan százalék a legalacsonyabb kényszeregyezségi kvóta — Az uj törvény kihirdetése előtt létrejött kényszeregyezségek fizetési feltételeit és határidejét is megváltoztatják

Bucurestiből jelentik: Tudvalevőleg már hosszabb idő óta foglalkozik az igazságügyminiszterium által kiküldött bizottság az uj kényszeregyezségi törvénytervezeten, amelyet legutóbb megváltoztattak és megszigoritott alakjában terjesztik a parlament elé.

Az eddigi tapasztalatok és sulyos esetek alapján oly értelemben változtatták meg az eredeti törvényjavaslatot, hogy a felajánlott kényszeregyezségi kvóta 60 százaléknál nem lehet alacsonyabb és a legmagasabb fizetési határidő két év.

Ha valaki nyolcvan százalékos kvótát ajánl fel, ugy a fizetési határidő három év lehet, mig a nyolcvan százaléknál nagyobb kvóta felajánlása esetén négy évben állapitja meg a törvénytervezet a legmagasabb fizetési határidőt.

Az első részlet a kényszeregyezségi kérvény benyujtásától számitott hat hónap mulva válik esedékessé, ami azt jelenti, hogy a fizetési határidő voltaképpen a kényszeregyezségi kérés benyujtásától számitódik.

A törvénytervezet leröviditi a kényszeregyezségi eljárás határidőit is, ugy hogy a teljes eljárás három hónapon belül befejezendő. A kényszeregyezség jogerőre emelkedésétől számitott egy éven belül csődöt lehet nyitni a kényszeregyezségbe jutott céggel szemben. De ez csak akkor valósitható meg, ha megállapitják, hogy aktiváinak, vagy passziváinak egyrészét tudatosan eltitkolta és nem minden hitelezőjét tüntette fel a jegyzékben, vagy pedig könyveit meghamisitotta.

Ha valaki a kényszeregyezség feltételeit nem tartja be, ugy szintén csőd nyitható ellene.

Ez a törvénytervezet tehát megszigoritja a jelenleg érvényben levő kényszeregyezségi törvényt. Most ugyanis a minimális egyzségi kvóta 40 százalék, amely öt év alatt fizetendő.

Az uj tervezet sulyos büntetéseket állapit meg azokkal szemben is, akik aktiváik egyrészét elrejtik, vagy valamelyik hitelezőiket külön előnyben részesitik, esetleg nemlétező követeléseket tüntetnek fel mérlegeikben és a hitelezők listáján elidegenitik vagyonukat.

Ez előbbeni törvény ideje alatt kért kényszeregyezségek, ha azoknak ügyében a hitelezők értekezlete már határozott, ugy a régi törvény hatálya alatt maradnak. De az adós a kényszeregyezségi részleteket az uj törvényben megjelölt módon köteles fizetni. Az első részlet a törvény kihirdetésétől számitott három hónapon belül esedékes, a további részletek is három hónaponként válnak esedékessé. Ha az adós ezeket a részleteket nem tartja be, ugy ellene csődöt kell nyitni.

Az uj törvény életbeléptetése előtt benyujtott és jogerősen elfogadott kényszeregyezségi kérvények, — amennyiben a hitelezők értekezlete még nem döntött — ugy tekintendők, mintha nem nyujtották volna be és az adós az uj kérelmet az uj törvény alapján nyujthatja be.

Türelmi határidőt nem adhat a törvényszék az uj törvény kihirdetése után, de a már régebben adott türelmi határidők érvényben maradnak.

= ÖTSZÁZ MILLIÓ LEI ALAPTŐKÉVEL ROMÁN—CSEHSZLOVÁK PETROLEUM KERESKEDELMI VÁLLALAT ALAKUL. **Bucurestibe érkezett jelentés szerint az egyik legtekintélyesebb londoni közgazdasági napilap azt a hirt közli, hogy e hó végén létrejön a román—cseh petroleum kereskedelmi egyezmény, amelynek alapján 500 millió lei alaptőkével petroleum kereskedelmi részvénytársaságot alakitanak. Az uj vállalat alapitásában a román és cseh tőke fele-fele arányban vesz részt. A részvénytársaság müködése azt a célt szolgálja, hogy a csehszlovák hadsereg kőolaj és benzin szükségletének legnagyobb részét romániai termékekből fedezze.**

= **A legelső helyre került a gabonaexport.** Bucureştiből jelentik: A hivatalosan összeállitott és most közzétett kimutatás szerint e hó 1. és 10. között erősen emelkedett a gabonaexport. Az összérték 811 millió lei, holott október 1. és 10. között csak 689 millió lei volt. Egész október hó folyamán exportunk összege 2 milliárd 176 millió leit tett ki, holott a mult év októberben nem érte el teljesen a kétmilliárd leit. E hó 1. és 10. között a gabonaexport került első helyre, tehát megelőzte a petroleum kivitelét is. Meg kell azonban jegyezni, hogy eme tiz nap alatt általában erősen csökkent kivitelünk a mult év novemberének első tiz napjával összehasonlitva. Októberben egyenül gabonából egymilliárd 72 és félmillió lei értékűt exportáltunk, petroleum-exportunk 732 millió 382 ezer lei, fa 125 és félmillió lei, de állatexportunk csak 107 és félmillió lei volt.

= **Iránba akarják szállitani a román cukrot.** Az utóbbi időben különböző mozgalmak indultak el abban az irányban, hogy Romania külkereskedelmi forgalmát fokozzák a keleti államokkal. Ezzel kapcsolatban egy külföldi gyarmatáru cég ajánlatot tett egyik külkereskedelemmel foglalkozó romániai részvénytársaságnak nagyobb kompenzációs üzlet lebonyolitására. Az ajánlat szerint Iránba ötszáz vagon román cukrot szállitanak rizs ellenében. Hozzáértők véleménye szerint az iráni rizs felveszi a versenyt az olasz rizzsel és jobb minőségű az egyiptomi rizsnél.

Városi Szinház

HOLNAP, PENTEKEN
este 8 és fél órakor

Ábrahám Pál operettje

MESE A GRAND HOTELBEN

Szenzációs kiállitás.

Aradon ujból megkezdődött a borszeszgyártás

Mint ismeretes, a szeszmonopol igazgatósága a borszesz átvételi árát literenkint csak 38 leiben állapitotta meg és már ezért sem volt érdemes a borszesz-gyáraknak müködni. Ugyanis 4—6 leies borárak mellett nem volt rentábilis a borszesz előállitása. Emiatt a legtöbb borszeszgyár megszüntette a lepárolást. Aradon két számottevő borszeszgyár müködött, amelyek közül azonban az egyik modern felszerelésének nagyrészét egy basarabiai vállalatnak adta el és igy nem folytathatja müködését.

Az aradi Goldschmidt-borszeszgyár szintén hosszabb ideig szünetelt, de értesülésünk szerint most ujból megkezdte müködését. Az idei óriási szöl'ötermés miatt a borárak tudvalevőleg számottevőn lecsökkentek, a Bánátban (Banatban) pláne 1—2 leire estek és már ezért is érdemes a borszeszgyárakat ujból üzembehelyezni. Ez az egészséges elv vezette az aradi borszeszgyár tulajdonosát, mikor ujból megindította az üzemet. Értesülésünk szerint Temesvárnak (Timişoaranak) szintén csak egy számottevő borszeszgyára van, amely azonban még mindig nem fogott hozzá a borszesz gyártásához.

= VÉGLEG SZATMÁRON (SATUMAREN) MARAD AZ UNIO VAGON- ÉS GÉPGYÁR. Mint Szatmárról (Satumareról) jelentik, mostanig bizonytalan volt, hogy az Astra gyári konszernhez tartozó Unio vagon- és gépgyár ottmarad-e vagy Brassóba (Braşovba) helyezik át, ahol a Romlockal és az Astra gyárral egyesülve folytatná tevékenységét. Már minden előkészület megtörtént az Unio gyár áthelyezéséhez, de most a költözködés munkálát váratlanul beszüntették, mert a központi igazgatóság elhatározta, hogy az Unio gyár végleg Szatmáron (Satumaren) marad. A város kereskedelmi, ipari és társadalmi köreiben igen nagy örömet kelt a központi igazgatóság döntése.

= AZ URALKODÓ ALÁIRTA A NOVEMBERI ÁLLAMI NYUGDIJAK ÉS FIZETÉSEK KIUTALÁSÁT. Mint Bucureştiből jelentik, az uralkodó már aláirta az állami alkalmazottak és nyugdiljasok novemberi illetményeinek kiutalásáról szóló rendeletet, amelynek alapján e hó 20-án megkezdődik azok tényleges folyósitása, ugy, ahogy azt a legutóbb nyilvánosságra hozott szigoru pénzügyminiszteri rendelet előirja. A novemberi rendes személyi illetmények 921 millió leit tesznek ki és ebben még 135 millió lei egyéb személyzeti fizetés járul, igy tehát a tisztviselői és nyugdij összegek 1 milliárd 56 millió leit tesznek ki.

= Néhány nap mulva országos malomipari kongresszus lesz a fővárosban. Mint ismeretes, szigoru miniszteri rendelet tiltotta meg a falvakban müködő parasztmalmoknak, hogy másnak, mint az ottani földmives lakosságnak őröljenek. A kiörlési rendelkezés azonban olyan szigoru, hogy a kisgazdák és földmivesek csak teljesen fekete lisztet kaphatnak vissza buzájukért. Mivel még a falusi lakosság sem birja nélkülözni a fehér lisztet és mivel a felsőbb fórumok hallani sem akarnak arról, hogy a parasztmalmok ilyen lisztet is előállithassanak, ezért az összes falusi malmok tulajdonosai e hó 22-én Bucureştiben országos kongresszust tartanak, amelyen kizárólag az egytipusu liszt őrlésének megszüntetését kivánják.

Töltse karácsonyi vakációját

BÉCS-ben!

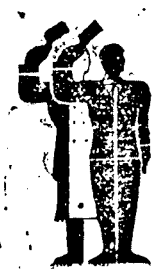

1936. dec. 23—1937. jan. 7.

Lei 9.150.—

Információk és prospektusok az összes

WAGONS-LITS//COOK

Menetjegyirodákban

Aradon, a Minorita-palotában.

Irógépek

CSASZAR, Str. V. Goldis No. 1. Select-mozi mellett. Telefon: 393.

TUNGSRAM

DUPLASPIRÁLLÁMPA

Magánfeleknek és viszonteladóknak legolcsóbb árakon: 5207

SZABÓ ALBERT Arad, Bul. Regina Maria 20

Égők, csillárok, rádiók 5205 Varga Testvérek villanyszerelőknél, Arad, Str. Alexandri 1.

Beszerezhető: Kalmár József electrotechnicai rádió üzletében Strada Bratianu 1. 5204

A pápa fogadja kihallgatáson Szőts Didák és Horváth F. Miklós

aradi minorita lelkészeket, mielőtt megkezdenék missziós munkájukat Amerikában

Az a nagyérdekességü terv, amelyről az *Aradi Közlöny* ismételten beszámolt és amelynek középpontjában két fiatal aradi minorita-rendi szerzetes áll, most elérkezett megvalósulásához. Ismeretes, hogy néhány hét előtt felvetődött az a gondolat, hogy az aradi minorita-rendház két fiatal, tehetséges tagját: *Szőts* Didákot és *Horváth* F. Miklóst Kanadába küldik ki lelkészi tevékenység folytatására. A terv megvalósitása előtt még igen sok formaságot és akadályt kellett elháritani. Mindezek a formaságok elintézést nyertek és *a két fiatal szerzetes már jövő hét héttőjén utnak indul az óceánontuli földrész felé.*

Ebből az alkalomból beszélgettünk Szőts Didákkal, aki kérdésünkre elmondotta a kiutazás előzményeit és küldetésének részleteit. Szőts Didák, ez az egészen fiatal, rokonszenves lelkész az alatt a rövid néhány év alatt, amióta Aradon tartózkodik, igen nagy népszerüségre tett szert részben hitoktatói, részben altruista tevékenysége révén. A jelenleg 30 éves Szőts Didák ezelőtt hat évvel, 1930-ban került Aradra Nagybányáról (Baia-Mareről) a katholikus gimnázium hittanárának. Hitoktatási tisztségén kivül igen nagy társadalmi tevékenységet fejtett ki és a Caritas-egyesület tevékenysége elsősorban az ő nevéhez füződik. Ilyenformán érthető, hogy a fiatal lelkész elutazása küszöbén nagy szeretettel beszél a városról.

— Aradon mindenütt szerettek, becsülltek és igy érthető, hogy a legjobb benyomásokkal távozom ebből a városból — mondotta. — Igaz, hogy sok küzdelemben volt részem. Soha, egy percig sem hagytam fel társadalmi munkámmal, de az aradi közönség honorálta is munkámat. Mindez megmagyarázza, hogy Arad második otthonommá vált.

— A terv körülbelül egy hónap előtt merült fel. A római rendi generális inditványozta, hogy *a kanadai Montrealban megüresedett plébánosi tisztséget erdélyi (ardeali) minorita-rendi szerzetessel töltsék be.* Felhivást intéztek hozzánk, többen jelentkeztek és ezek közül Horváth Miklósra és reám esett a választás. A kiküldetés egyébként nem kötelező, hanem annak szabadság jellege van. Egy évi szabadságot kaptam.

Kanadai tevékenységének lényegéről igy nyilatkozott Szőts Didák:

— A megüresedett montreali egyházközség plébánosi tisztségét töltik be velem, mig Horváth F. Miklós a segédlelkészi teendőket látja el. Ez az egyházközség huszonötezer hivőt számlál.

— *Először Rómába utazunk, ahol kihallgatáson jelentkezünk a pápánál és a minorita-rend generálisnál.* Ezután Nápolyban olasz hajóra szállunk és a Földközi-tengeren, a Gibraltár-szoroson keresztül nekivágunk az Atlanti-Óceánnak. Hajóutunk hat-hét napig tart. New-Yorkban szállunk partra és innen az Egyesült-Államokbeli Syracuza városába megyünk, ahol az ottani provinciálisnál jelentkezünk. A provinciális vezetésével utazunk Montrealba, ahol mindenekelőtt a város érsekének mutatnak be. Ezután következik majd a szabályszerü plébánosi beiktatásom.

— Azután... — a fiatal lelkész elgondolkozik... — azután dolgozni fogunk...

Szőts Didák szobája tele van bőröndökkel, jeléül annak, hogy a fiatal lelkész most már komolyan készül nagy utjára.

Megtudjuk még, hogy a távozó lelkészt a katholikus főgimnáziumban Kulcsár Kálmán, a Iosif Vulcan liceumban Oláh Ferenc fogják helyettesiteni.

— A „Caritás" vezetését ki veszi át, azt még nem tudom... — mondja és itt hangja komollyá válik. A legjobban ezt sajnálom itt hagyni. A Caritás nagyon a szivemhez nőtt, de mit csináljak? Ilyen alkalom ritkán kinálkozik. A költségeket az amerikaiak fedezik. Az ember, amig fiatal, addig igyekezzen kihasználni az ilyen alkalmakat.

— Egy év mulva visszajövök — mondta végül mosolyogva.

„Leányok az intézetben" — filmromantika nélkül

A francia leányjavitóintézetek lakóinak szenvedései — Napirenden vannak a szökések

Párisz. Néhány hét előtt nyolc leány szökött meg a boulognei leányintézetből és röviddel azután hasonló körülmények között ugyancsak nyolc leány hagyta el a picpusi leányotthont. Az esetek száma igen nagy és állandó. Fresnesben sikerült az utolsó pillanatban megakadályzni a leányok szökését, de már Toulouseban és Lyonban a szökési kisérlet sikerrel járt.

Egész Franciaországban valósággal epidémiaszerüen lépett fel a leányintézetek növendékei között ez a szabadságvágy és a nevelőknek rengeteg gondot és feltörést okoz.

Az esetek azonban olyan sürün fordulnak elő, hogy a nyilvánosság figyelme is ráiukterelődött, a hatóságok is kezdenek foglalkozni a kérdéssel, a lapok sokat irnak ujabban a franciaországi leány intézetekben uralkodó állapotokról és néhány, valóban kinos adat látott napvilágot. A boulognei esetről kiadott első hivatalos jelentés megállapitotta, hogy a leányokat a kalandvágy hajtotta, amikor elhagyták az intézetet, amely lelki és testi jólétükről maradéktalanul gondoskodott. Aztán né hány ujságiró alaposabban utánanézett a dolognak és kiderült, hogy a hivatalos jelentés legalább is egyoldaluan világitotta meg az esetet.

Egy sokatmondó kordokumentum

A boulognei leányintézet állami kezelésben van. A picpusi leányotthon viszont a francia leány védőegyesület felügyelete alatt áll. Az egyesület vezetőségében csupa kiváló és neves emberbarát foglal helyet, ugyhogy kétség sem lehet aziránt, hogy ezeknek a neveknek fedezete mellett csak a legjobb és leggondosabb nevelésben részesülhetnek az otthon tagjai. Tehát akkor mégis a leányok ban lenne a hiba? Két kiváló párisi jogász, Philip Artois és Emile Cerquant alaposan kivizsgálták ugy a hivatalos, mint az ujságirói jelentések alapján a kérdést és memorandumba foglalták megfigyeléseiket.

Ez a memorandum most ott fekszik az igazságügyminiszter asztalán és valóban egyik legérdekesebb dokumentuma korunk szociális problémáinak.

A dokumentum mindenekelőtt megállapitja, hogy a legtöbb leányintézetben valóban elviselhetetlen viszonyok uralkodnak. A szellem nem oktató, hanem tulságosan fegyelmező jellegü.

A baj legtöbb oka az, hogy ezek a nevelési célzattal szervezett intézetek nem az oktatásügyi minisztérium hatáskörébe tartoznak, hanem az igazságügyminiszterébe.

Aminek természetes következménye az, hogy az eredeti cél, a szociális védelem és a nevelés háttérbe szorul és az intézetek büntető és fegyelmező intézetekké alakulnak át, amelyekben rendőri szellem uralkodik. Sajátságos, hgy ezeknek az intézeteknek nem valami tanfelügyelő, vagy bármely más iskolaügyi hatóság a közvetlen feljebbvalóiuk, hanem a rendőrkomiszáriátus. Ez mindent megmagyaráz.

Egy eset a száz közül

A rendőr-rendszer tarthatatlansága mellett szó. egy sereg eset, amit a memorandum felsorol. Különösen kirivó az esetek közül a kis Germaine Lambling esete.

A picpusi leányotthon nyolc szökevénye közül csak a szerencsétlen kis Germain Lamblinget sikerült elfogni,

a többi hét menedéket talált embereknél, akiknek sorsa valószinüleg szintén nincs rózsákra ágyazva. mégis megértéssel voltak az élet mostohagyermekeinek szenvedései iránt és elrejtették őket üldözőik elől. Mit csináltak ezek a szerencsétlen gyermekek. hogy ugy bánnak velük, mint a legve szedelmesebb gonosztevőkkel, hogy hatalmas rendőrségi apparátussal kutatták át az egész környéket, minthacsak hétországra szóló rablógyilkosság tettesei keresték volna. Egyikük sem gyilkolt, nincs közöttük betörő, mégcsak tolvai sem. Mégis, kik azok a leányok. akik bekerülnek a francia leányvédő intézetek oltalmazó szárnyai alá?

A kis Germaine Lambling esete egyet-mást elárul felőlük.

A kisleány Epinalból származik, földhözragadt munkáscsaládból. tizenhárom testvére volt. A kis Germaine kilencéves, amikor anyja az utolsó gyermek szülése közben meghalt. A történet régi: az apa inni kezd, egyre ritkábban van munkája, gyermekeivel nem törődik, éhezni hagyja őket. A kisleányt végül is egyik férjezett nővére magához veszi Bois-Colombesba és egy uri háznál szerez neki a konyhán alkalmazást. Germaine boldog volt, reggeltől késő estig dolgozik. szakadatlan munkában telik el gyermekkora, amig

tizenötéves lesz s akkor megismerkedik egy fiatalemberrel. Elhatározzák, hogy mihelyt a leány tizenhatéves lesz, összeházasodnak,

a fiu anyja azonban ellenzi a tervet, fél attól, hogy a tulkorai házasság a fiut, aki különben is hajlamos a rosszra, végleg leitőre juttatja. Az anya erre elmegy a rendőrségre és kéri, hogy akadályozzák meg a házasságot.

A csendőrök 1935 novemberében letartóztatják a kislányt — aki még mindig első munkahelyén van — csavargás és erkölcstelen életmód miatt, a fiatalkoruak birósága elé állitják és igy kerül a picpusi leányotthonba,

amely egyike a legszigorubb női javitóintézeteknek egész Franciaországban. Az esetek száma azért is nagyon sürü, mert a csendőrök minden olyan leány után, aki az erkölcstörvény ellen állitólag merényletet készült elkövetni, prémiát kapnak.

A picpusi leányotthont nagyon nehéz megközeliteni, de e sorok irója beszélt az intézettel szembenlévő temető őrével, aki elmondotta, hogy a szökések sokkal gyakoribbak, mint általában gondolnák. A legtöbb esetben, különösen, hogyha sikerül gyorsan kézrekeriteni a szökevényeket, nem adnak ki jelentést a történtekről.

Nem ritka az öngyilkosság sem. Három évvel ezelőtt maga a temetőőr látta, amikor az intézet egyik harmadik emeleti ablakából egy szerencsétlen leány az uccára vetette magát.

A hatóságok akkor szigoru vizsgálatot inditottak, de azután ez is abbamaradt.

A tulságba vitt fegyelmezés következményei

Mint az igazságügyminisztériumnak benyujtott memorandum is megállapitja, a legtöbb hibát maga a rendszer okozza. Nem lehet vitás és senki nem is vonja kétségbe, hogy az intézet patrónusai a legjobb szándéktól vannak eltelve, csupa humánusérzésü és lelkes társadalomreformer, akik azon ban nem látják az intézet hétköznapi életét. Nem ismerik többek között

az intézet felvigyázónőit, akik nőknél nem ritka szadizmussal élik ki a kezükbe adott hatalmat. A tulzásba vitt fegyelmezés módszerei teljesen ismeretlenek a felügyelő bizottság humánus tagjai előtt. Hogy milyen metódusokkal fegyelmezhetik a picpusi intézet lakóit, ezt bizonyitja, hogy a nyolc leány szökése után már tizennégy nap mulva éhségsztrájk tört ki az intézet lakói között.

Mindenhéten előfordul, hogy valamelyik fiatallány háromnapi sötétzárkát kap jelentéktelen „bünök" miatt. Ilyen bün például az, hogyha valaki a varrótüjét a munkaszobában feleiti.

A francia társadalom széles rétegeit mozgatta meg a felszinre hozott kérdés és remélhetőleg a gyökeres reform most már nem fog sokáig váratni magára.

Figyelem!
Csak a legjobb az Ön részére elég jó. Ezért okvetlenül csak a legbiztosabb, legegészségesebb és legfinomabb „Brilliant Extra Primissima", valamint a „Primeros Silken Finest" gummit kérje és meggyőződni arról, hogy annál jobb nem is létezik!

Szinház — Müvészet

»Cinquez«

(Aszódy János és Herczka István éposza)

Az éposz nem tartozik a divatos irodalmi müfajok közé. Annál nagyobb elismerés illeti Aszódy Jánost és Herczka Istvánt, a két temesvári (timişoarai) költőt, hogy ennek a müfajnak egy müvészien csiszolt, értékes darabjával ajándékozták meg az erdély (ardeali) irodalmat. Az éposz teljes cime: „Cinquez rabságának, lázadásának és leveretésének hiteles története. Történet az Úrnak 1836-ik esztendejében, azaz éppen száz évvel ezelőtt, amikor ha valakinek nem volt elég fehér a bőre, nem számitott embernek." Az éposz hőse tehát Cinquez, a néger, akit rabszolgának adnak el, de, aki az őt társaival együtt szállitó hajón fellázad, a hajót hatalmába keriti, de végül leverik.

Drámai erővel, tömör mondatokkal, lendületteljes érzékeltetéssel eleveniti fel Aszódy János és Herczka István éposza Cinquez történetét, amelynek mottójaként találóan idézi Victor Hugo „L'histoire" cimü versének egy szakaszát. A szabad formáju költemény tulajdonképpen nem is Cinquez éposza, hanem éposza mindazoknak, akik emeribb létért harcolnak, azért, hogy ne tétessék különbség ember és ember között, mert egyiknek „nem elég fehér a bőre."

Az értékes mü rendkivül izléses, müvészi kiállitásban, Szőnyi István stilusos fametszeteivel diszitve került forgalomba. *(—r)*

„Mese a Grand Hotelben"

(Premier a Városi Szinházban)

Néhány évvel ezelőtt óriási sikert aratott a magyar fővárosban a „Bál a Savoyban" cimü operett, amelynek fiatal magyar szerzője, Ábrahám Pál rövid idő alatt világhirü lett. Ez az első operettje valóságos uttörője volt a modern operettiránynak, amely most a világ minden operett-szinpadát dominálja. Második operettje, a „Viktoria" csak még fokozta a zeneszerző dicsőségét, amely most már elvitathatalan. Azzá teszi legujabb operettje.: a „Mese a Grand Hotelben."

A világ minden nagyobb szinpadán játszották ezt az uj Ábrahám-operettet oly sikerrel és osztatlan elismeréssel, hogy a szinigazgatóknak megszünt a müsorgondjuk. Nem sablonos mese, nem az unalomig elcsépelt trükkök és helyzetek teszik ki ezt az operettet. Valami ujszerüség van benne, ami vonzóvá teszi és mindvégig leköti az érdeklődést. És a zene! Igazi Ábrahám-zene, amelyben benne lüktet a modern élet ritmusa és az uj kor pezsgő elevensége, egészséges vidámsága.

A szinház igazgatósága nagy anyagi áldozatokkal hozza ki a világsikert aratott operettet, hogy megadja a méltó keretet az elsőrendü együttesnek. Ragyogó uj diszletek készültek, amelyek a szinpadot egy világvárosi szállodává varázsolják Kozma Hugó igazgató a darab rendezésével és dr. Bródy Miklós karmester a zenei rész irányitásával hatalmas munkát végeznek. A főszerepeket Trillap Ilonka, Gábor Mara, Lázár Hilda, Kozma Hugó, Horváth László, ifj. Szendrey Mihály, Lukács Ede, Jávor Alfréd és Olasz Lajos játszák. Ennek az együttesnek minden tagját ismeri és szereti a közönség és biztos lehet felőle, hogy a pénteki premieren gyönyörü előadásban lesz része.

AZ ARADI MAGYAR SZINHÁZ (TEATRUL ORAŞĂNESC) HETI MÜSORA:

Csütörtök este fél 9 órakor: „Az elvált asszony". Fall Leó operettje.

Péntek este fél 9 órakor: „Mese a Grand Hotelben". Ábrahám Pál világsikerü operettje. Bemutató-előadás. Rendező: Kozma Hugó. Karnagy dr. Bródy Miklós. Főszereplők: Trillap Ilonka, Gábor Mara, Lázár Hilda, Horváth László, Kozma Hugó, ifj. Szendrey Mihály, Olasz Lajos, Kun Dezső, Pethő és Wiesner táncosok. Uj diszletek, ragyogó kiállitás.

* **„Az elvált asszony".** Csütörtök este megismétli a szintársulat Fall Leó remekművének, „Az elvált asszony"-nak előadását. A hétfői reprizen ugyanolyan sikere volt a régen nem hallott bübájos melódiáknak, mint akár a legmodernebb slágernek. A szintársulat a legteljesebb elismerést érdemli meg hétfői teljesitményéért. Trillap Ilonka, Gábor Mara, Varga Ilonka, Horváth László, Tarnai József, Kozma Hugó, Lenkei István, ifj. Szendrey Mihály, Lukács Ede és Kun Dezső feladatuk magaslatán állnak. Hogy a Fall-muzsika minden szépsége kifejezésre jut, arról Csányi Mátyás karmester gondoskodik. Az ötletes és izléses rendezés pedig Kozma Hugó igazgató érdeme.

Prágában letartóztatták Kid Tigert,

Al Capone alvezérét. — Azt állitja, hogy adóeltitkolás miatt körözik az amerikai hatóságok

Prágából jelentik: A prágai rendőrség ma éjszaka szenzációs letartóztatást foganatositott. Razziát tartottak Prága kártyaklubjaiban és éjjeli mulatóhelyein. Az egyik titkos játékbarlangban a detektivek letartóztatták Sykovski Alex 42 éves lengyelországi származásu amerikai állampolgárt, az ismert nemzetközi szélhámost és hirhedt gangsztert, akit a világ bünügyi krónikái Kid Tiger néven tartanak nyilván. Kid Tiger alvezére volt Al Capone bandájának és az amerikai alvilág legveszedelmesebb gangszterei közé tartozott.

A nyomozás során megállapitotta a rendőrség, hogy Kid Tiger egy kis galiciai faluban, Radomskban született. Már egész fiatalon Amerikába került és Newyork prostituáltnegyedében lakott. 18 éves korában kezdődött el alvilági pályafutása. Szeszcsempészéssel foglalkozott és 1920-ban, amikor bevezették Amerikában a prohibiciót, a titkos szeszcsempészek vezére lett. A havi üzleti rezsije 20 millió dollárt tett ki.

Tagadja, hogy Amerikában büncselekményeket követett volna el és kihallgatása során csak annyit ismert be, hogy adóeltitkolás miatt menekült el Amerikából. A pénzügyi hatóságok 84 millió dollár adót vetettek ki rá, amit nem tudott megfizetni és ezért jött Európába. Tudja, hogy az amerikai haóságok körözik, nem büncselekmények, hanem adóeltitkolás miatt.

Kid Tiger európai tartózkodása során Londonban, Párisban, Rómában és másutt is megfordult. Állandóan óriási összegeket költött. Legutóbb Bécsben járt, ahol az Imperial-szállóban letartóztatták azon a cimen, hogy hamis kanadai utlevele van. Öt hónapig volt vizsgálati fogságban, majd szabadlábra helyezték. Ekkor jött Prágába, ahol a nicaraguai köztársaság általi kiállitott utlevél lapján szállt meg az egyik előkelő hotelben.

CSUNYA NAGY PÓRUSOK -MITESSEREK

A rossz puder következménye

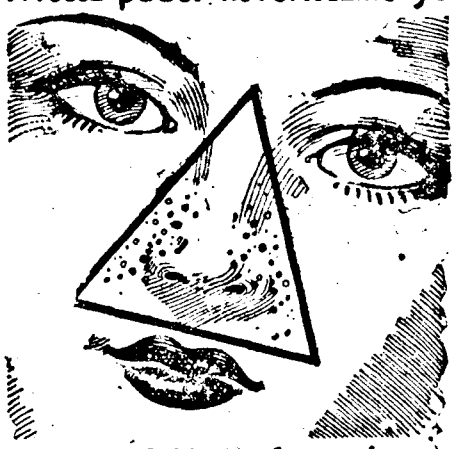

Egy uj felfedezés, mely a pudert "NEM ELTÖMŐVÉ" teszi.

Dr. M Catrin, a párisi orvosi fakultás professora mondja: „A keményitős puder behatol a pórusokba, ott megduzzad és kitágitja a pórusokat. Olyan puderek, melyek a legkisebb mennyiségben is homokot tartalmaznak, izgatják az érzékeny pórusokat és mitessereket idéznek elő. Ellenben a legtisztább, levegőben-uszó puder, melyben habcréme van, valóban tápláló és szépitő hatással van a bőrre." A „levegőben-uszó" pudert egy csodálatos, uj eljárással gyártják, mely folyamán csak az a puder lesz összegyüjtve, mely oly könnyü, hogy a levegőben uszik. Ez az a módszer, mellyel a Tokalon Puder, ez a hires párisi puder, készül. Ez a magyarázata annak, hogy a Tokalon Puderben nincsenek homokos részek, melyek eltömik és izgatják a pórusokat. Ezért terjed el a Tokalon Puder oly bársonyosan és egyenletesen a bőrön és befedi azt egy vékony, csaknem láthatatlan szépség-réteggel. Egy szabadalmazott eljárás segitségével a Tokalon Puder habcréme-vel van keverve. Ez teszi, hogy a puder 8 órán keresztül tart. A legforróbb lokálban sincs szükség arra, hogy arcát „felfrissitse." Egy hosszu, áttáncolt éjszaka után arca még mindig friss marad és nem fénylik. Próbáljon ki egy doboz Tokalon Pudert — „levegőben uszót" — még ma. Ez valami egészen más, mint a többi. Ha nincsen megelégedve az eredménnyel, a pénzt visszatérítik.

SPORT KÖZLÖNY

Ujból bekapcsolódott a Banatul a másodosztály küzdelmeibe

— A bajnokság állása —

Sportkörökben élénk meglepetést váltott ki, hogy a Banatul csapata, amely — mint ismeretes — a bajnokságtól visszalépett, ismét életjelt ad magáról és az elmult vasárnap már bajnoki mérkőzést is játszott. A Banatul-pálya rendezési jogát ugyanis még szeptemberben két hónapra felfüggesztették, miután az egyik bajnoki mérkőzésen sulyos incidensek játszódtak le és a határozattal elégedetlen Banatul visszavonta csapatát a bajnoki küzdelemtől. A Banatulnak igy mindössze egyetlen lejátszott meccse volt és pedig a Titanus ellen mérkőzés, amelyet a bajnokságban vezető Titanus nyert meg 4:1 arányban.

A Banatulban uj vezetőség vette át az egyesület ügyeinek vezetését

és az uj vezetőség ismét szerepeltetni kivánja csapatát a bajnokságban. A szövetség a Banatul visszalépését akceptálta és a csapat — miután pályájának felfüggesztése időközben lejárt, — otthonában már meccset is rendezett és a Slaviaval mérkőzött bajnoki meccs keretében.

A csapat visszalépése azonban természetesen nem megy simán és zökkenőmentesen, miután a bajnokságban résztvevő egyesületek hozzájárulása is mulhatatlanul szükséges ahhoz, hogy mintegy két hónap után, egy, a bajnokságtól már visszalépett egyesület ismét a közszereplés szinterére léphessen. A másodosztályu klubok — a Titanus és Slavia kivételével — memorandumot irtak alá, amely szerint nem hajlandók akceptálni a Banatul visszalépését. Ez a memorandum azonban nem került érvényesitésre, mert az egyesületek később meggondolták a dolgot és a sport iránti szeretetből elálltak tiltakozó tervüktől, csupán azt kötötték ki, hogy mindazok a mecscsek, amelyek ősszel az esetleges kedvezőtlen időjárás következtében nem kerülhettek lebonyolitásra, tavaszra maradnak. A kibővült másodosztályu bajnokság állása most a következő:

1. Titanus	8	8	—	—	21	6	16
2. Vulturul	7	6	—	1	28	12	12
3. Slavia	8	4	1	3	15	15	9
4. Crişana	7	4	—	3	24	10	8
5. CAR	7	2	1	4	16	21	5
6. Virtutea	7	2	—	5	14	19	4
7. Fortuna	7	1	1	5	8	20	3
8. Victoria	7	1	1	5	9	27	3
9. Banatul	2	—	—	2	3	8	—

Nagyszabásu ping-pong-versenyt rendez a Kolping

Az aradi Kolping egyesület november 28-án és 29-én nagyszabásu asztali tenisz versenyt rendez a Bratianu-uccai helyiségében. A rendező egyesület örökös vándordijként egy ezüst serleget ir ki, amelyet a férfi egyes versenyszám győztese nyer el Aradváros bajnoka cimével együtt. A férfi egyesben a 10 legjobb aradi játékos küzd a bajnoki cimért és a vándordijért, mig a többi számokban, ugymint ifjusági, II. osztály és páros számokban a nevezések nincsenek korlátozva. A versenyen résztvesz a Hakoah országos hirü asztali tenisz gárdája, Ponta, Albert, Jankovits, Stern, akik favoritjai a versenynek, bár a Kolping tehetséges asztali tenniszezői könnyen megakadályozhatják az egyébként kevés edzéssel rendelkező favoritok sikerét. A verseny iránt sportkörökben máris nagy érdeklődés nyilvánul meg. Nevezések a Kolping egyesület Bratianu-uccai helyiségében, minden este 8 és 11 óra között adhatók le.

○ **Nem tárgyalták a Venus óvását.** A Venusnak a Juventus elleni elvesztett mérkőzése ügyében beadott óvását a nemzeti bajnoki bizottság e heti ülésén nem tárgyalta. Döntés november 23-án, hétfőn lesz ebben az ügyben.

Két pontot kapott az Unirea a Juventustól a megnemrendezett meccs miatt

Vasárnap négy elsőosztályu meccs került volna lejátszásra, azonban a Juventus nem rendezte meg az Unirea ellen esedékes mérkőzését, miért is a szövetség a meccs két pontját 0:0 gólaránnyal az Unirea javára irta. A határozat következtében az elsőosztályu bajnokság táblázatának alsó csoportja most igy alakult:

10. Juventus	10	2	2	6	14	23	6
11. Unirea	10	2	2	6	13	30	6
12 Sparta	9	2	1	6	16	28	5

Ujszerü téli tenniszt vezet be a CAA

Badminton szoba toll tenisz-verseny lesz legközelebb a CAA klubhelyiségében megtartva. Egy hónappal ezelőtt Obetkó Mihályné, a CAA tenisz-trénere kezdeményezésére, Limbeck Jenő, az CAA Badmington szakosztály titkára vette kezébe az ügyet és rövid idő alatt már 30—40 játékossal bir ez igazán kitünő és élénk testmozgást igénylő sportot. Több nagy várost megelőzve, Aradon a CAA kezdte meg a téli tenisz-sportot, ami nemcsak szórakoztató, hanem kitünő tréning a teniszezőknek.

○ **A svéd király** serlegéért folyó mérkőzések során Franciaország az utolsó két egyes mérkőzést is megnyerte és igy végeredményben 5:0-ra győzött Csehszlovákia ellen. Az utolsó nap eredményei: Borotra—Csejnar 8:10, 6:0, 6:2, 6:2. Destromau—Hecht 6:2, 6:4, 6:1!!

○ **Sulyosan megsérült Carjan, az Unirea-Tricolor játékosa.** A vasárnapi Victoria elleni mérkőzésen az Unirea-Tricolor játékosai közül Carjan és Boteanu megsérültek. Az orvosi vizsgálat megállapitása szerint Carjan sérülése olyan sulyos, hogy a játékos alighanem félévig „kényszerpihenhet".

○ **Murakosó kikapott** a japán főiskolai bajnokságban. Még hozzá 10.000 méteren és aránylag gyenge idővel Omeri 32:03.2 mp. alatt győzött. Hoshino 32:08.4 mp. alatt lett második, a kétszeres olimpiai helyezett Murakoso pedig 32:12.2 mp. alatt harmadik lett. Rudugrásban Oe 410 centiméterrel győzött a kerek négy métert ugró Adachi ellen. Magasugrásban holtverseny volt Yada és Tanaka között 190 cm.-el.

○ **Hornfischer** német nehézsulyu bajnok vasárnap Münchenben ujból mérkőzött az észt Palusalu olimpiai győztessel. Az észt birkózó a küzdelmet a 21. percben feladta.

○ **Wöber** osztrák hosszutávfutó vasárnap a 15 kilométeren 50:53.6 mp.-es idővel, az egyórás futásban pedig 17.616 mp.-es teljesitménnyel osztrák rekordot állitott fel.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Legujabb jelentéseink:

Vasárnap temetik Roger Salengro francia belügyminisztert

— Blum miniszterelnök felhivása a francia munkássághoz —

Párisból jelentik: Az esti lapok ujabb részleteket közölnek Salengro belügyminiszter tragédiájáról. A jelentések arról számolnak be, hogy a francia belügyminiszteriumban — és általában kormánykörökben — nagy hatást keltett a belügyminiszter megrendito halála.

Lillei jelentés szerint a belügyminiszter kedd délelött még megjelent a lillei kereskedelmi kiállitáson, majd délben fogadta a helyi szakszervezetek küldöttségét. A fogadás a városházán történt meg és ez alkalommal beszélt a belügyminiszter első izben az ellene megindult rágalomhadjáratról. Salengro kijelentette:

— *Ez a hajsza mélyebben érintett, semmint bárki is hinné...*

Blum miniszterelnök Salengro öngyilkosságával kapcsolatban a következő felhivást intézte Lille munkásságához:

— **Kedves baltársaim! Azért jöttem Lillebe, hogy együtt sirjak veletek, mint barátotok és vezetőtök. Salengroból sohasem hiányzott a bátorság, hogy védje magát a rágalmazókkal szemben, de ereje elhagyta. Tudjuk, kiket terhel a felelősség haláláért és rajtatok a sor, hogy elégtételt vegyetek érte. De jusson eszetekbe, hogy gondolkozna az elhunyt és akkor tudnotok kell, hogy két dolgot ellenezne: a bosszuállást és ezért arra kérlek benneteket óvakodjatok ennek még gondolatától is. Másodszor pedig azt, hogy jóvátehetetlen lépésekre szánjátok el magatokat.**

Ma az éjszakai órákban megállapitották a temetés pontos idejét: vasárnap délután 2 órakor, a városházáról kisérik Salengrot utolsó utjára.

Halálraitélték

Primo de Rivera egyik fiát

ALICANTEBŐL jelentik: **A haditörvényszék ma Primo de Rivera José Antoniot halálra itélte, fivérét Miguelt pedig 30 évi börtönre.**

A „Havas"-iroda este tiz órakor a következőket jelentette a madridi harcokról: A Franciahidnál rendkivül heves ütközet fejlődött ki az éjszaka folyamán. A marokkói csapatoknak sikerült néhány hadállást elfoglalniok.

Az ellenfelek olyan közel vannak egymáshoz, hogy a gyalogsági fegyverek biztos célpontokat találnak és nagy pusztitást végeznek kölcsönösen az ellenséges csapatok soraiban. A tüzérségi párbaj szakadatlanul folyik és a kormányhadsereg tüzérségét sikerült rendkivül hathatósan megerősiteni. Az uj ütegek, amelyek most léptek harcba, pillanatra sem hagyják nyugodni a sok veszteséget szenvedett felkelőket. A kormánycsapatok hadállásainak megerősitése szakadatlanul folyik. Kora reggel és délelőtt egyetlen bombát sem dobtak a fővárosra. Az egyetemi negyedben dühöngő közelharc folyik, változás azonban az erőviszonyokban nem következett be. A madridi harcvonal többi szakaszain nem történt nevezetesebb esemény. A kormánypártiak légi egységei sok sikerrel bombázták a felkelők vonalait. (Rador).

Madrid városa mindenütt a pusztulás képét mutatja. Számos épület lángokban áll és az utóbbi napokban elesettek számát eddig 250-re becsülik, mig a kórházba ujabban nyolcszáz sebesültet szállitottak be. Ezzel a halottak száma Madrid ostroma körül 500-ra emelkedett, mig a sebesültek é 1200-at is meghaladja. A nemzeti csapatok tüzérsége nagy károkat okozott a Callao-téren levő telefonpalotában, a Puerta del Solon gránáttölcsérek tátonganak és az Alcala-uccában a repülőgépek bombái a sineket is felszaggatták. A Carmen-téri piacot a bombák és a robbanások teljesen tönkretették.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés ára 10 szóig csupán 20 lei. Minden további szó 2 lei.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

ALKALMAZÁS

Mindenes szobalányt azonnali belépésre keresek. Str. Eminescu 17., földszint, balra.

ROMÁNUL tudó, borkezelésben jártassággal biró pincemestert keresünk. Pintérmester előnyben. Ajánlatot: Alcovina, Caransebes. 5531

PERFEKT szakácsnő, mielőbbi belépésre felvesznek. Str. Closca 7., II. 5585

Szakácsnőt, kimondottan kitünőt, hosszu éves bizonyitványokkal, azonnali belépésre keresek. Cim a kiadóban. Jelentkezni lehet délután 3—5 óra között. 5595

Bejárónőt, tisztességes, megbizhatót keresek. Bu. Carol 83., II. em. Jelentkezés 8—1-ig. 5601

Gyárvállalat keres román nemzetiségü **gyakornoknőt** vagy **gyakornokot** németul is tudók előnyben. Ajánlatok „Szorgalmas" jeligére leadandók az Aradi Közlöny kiadójában. 5602

LAKÁS

Kétszobás, fürdőszobás lakást sürgősen bérbevennék. Cimeket lehetőleg bérösszeg feltüntetésével a kiadóba kérek.

EGY vagy kétszobás modern lakást sürgősen keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 5605

Kétszobás modern magánházat sürgősen bérbevennék. Cimeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek.

Lépcsőházi bejáratu szoba kiadó Pta Catedralei 14. I. em. 5606

OKTATÁS

Született angol, egyetemi diplomával, angol órákat ad. Str. Gen. Gligorescu 1 5364.

VÉTEL ÉS ELADÁS

Alma-, körte-almány nagyban, kicsinyben eladó. Zambo, Oradea, Parcul Traian No. 2. 5560

Dobozgyári gépeket promt vennék. Ajánlatokat „Készpénz" jeligére Rudolf Mosse, Oradea.

Dióbelet bármilyen mennyiségben vásárolunk. Megmintázott ajánlatot kérünk „Cluju" Intreprindere Comerciala Bucureşti, Brezoianu 42. 5570

Pedigrés fajkutyák skotterierek, sima és drótszőru foxterrierek, dobermanozva és **fehér-fekete** foltos német dogok, jutányos áron eladók: **Gyarmathy,** Muresel (Zsigmondháza), 5600

Klubgarnitura 2000, világos háló 5000, fekete könyvszekrény, modern dióebédlő, csőgarnitura gyerekeknek, 12 személyes étkezőszerviz, konyhabutor, 3 részes afric-matrac, ottománok. Singer-gépek eladók: „Comisio", Dacia mellett.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztitására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

ÜZLETEK

Százezer lei tőkével társat keresek ujszerü vállalkozás létesitésének. „Bebizonyithatóan rentabilis" jeligére a kiadóhivatalba. 5556

1 millió lei készpenztőkével betársunak **ipari vagy kereskedelmi vállalatba.** Csakis minden információt kibiró komoly ajánlatok érdekelnek. A vállalat administrativ és kereskedelmi vezetését vállalnám. — Megkereséseket „Welthandel" jelige alatt e lap kiadóhivatala továbbit. 5607

KÜLÖNFÉLÉK

Sürgősen eladó magánház nagy kerttel és egy sparhet. Calea Saguna 204. 5599

Rádiómüsor

— *Romániai időszámitás.* —

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 19.

Bucureşti 6.30: Ritmikus torna, rádióhirek, reggeli gramofonhangverseny, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hirek, sport, vizállás. 13.15: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárás, tőzsde, hirek. 14.30: Gramofonlemezek. 15: Utolsó hirek. 16.45: Gyermekek órája. Hangjáték zenével 18.00: A Sibiceanu zenekar hangversenye. 19.00: Időjelzés, időjárás, aktuálitások. 19.10: A hangverseny folytatása. 19.55: Rádióegyetem. 21.15: Kamara zene. 20.55: A filharmonikusok szimfonikus hangversenye. Közben 22.15: Hirek. 23.30: Szórakoztató zene. 23.45: Hirek a külföldre. 23.55: Hirek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hirek. 11.20: Amerika nemzeti parkjai. (Felolvasás.) 11.45: A rádium szerepe a gyógyitásban. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Paul Tibor klarinétozik és Ligeti Dezső énekel Közben kb. 13.30: Hirek 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Cigányzenekar. 15.40: Hirek, étrend. 17.15: Kellemes gyermekszobák. 17.45: Pontos időjelzés, hirek 18: Földmivelésügyi rádióelőadássorozat. 18.30: Hanglemezek. 19.15: Tót vagy szlovák. Sziklay László dr. előadása. 19.45: A rádió szalonzenekara. 20.50: Hanglemez előadás a studióban. 22.30: Hirek. 22.50: Közvetités a Pátria kávéházból. 23.35: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 1.05: Hirek.

Budapest II. 18—18.25: Pestmegye Buda visszafoglalása után. 18.30—19: Matrózruhás művészek 19.15—19.40: Wagner hanglemezek. 19.50—20.20: Angol nyelvoktatás. 21.05—21.45: Thomán Mária hegedül (zongorakisérettel.) 21.50—22.05: Hirek. 22.10—23.10: Szalonötös.

Bécs. 8.25—9: Könnyü lemezek. 11.50: Parasztzene lemezeken. 13: Szórakoztató lemezek. 18.25: Hajós Magda hegedül. 23.20: Bécsi szimfonikusok. 0.30—2: Jazz.

Belgrád. 19: Mokranjac csellómüvész játéka. 20.50: Népdalok. 21.30: A filharmonikusok szimf. hangversenye. A szünetben 23: Hirek. Utána lemezek.

Deutschlandsender. 13: Könnyü zene. 15: Tarka óra. 19: Szórakoztató zene. 20: Tarka est tánczenével. 20.45: Német visszhang. 21.10: A Scala müvészeinek lemezei. 23.30: Reinecke: A-moll oboa-, kürt- és zongorahármas. 24—1: Könnyü és tánclemezek.

Milano. 18.15: Natali szoprán és Bravura bariton áriaestje. 21.40: Vegyes zene. 22: Donizetti: Lammermoori Lucia, opera. Utána 0.55-ig: Tánczene

Pozsony. 11.10: Magyar hirek. 18.30: Vonósnégyes fuvolaszólóval. 19: Magyar müsor. 21.05: A pozsonyi szimfonikusok zenekara. 23.15: Magyar hirek.

PÉNTEK, NOVEMBER 20.

Bucureşti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhirek, reggeli gramofonhangverseny, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjelzés, kulturális hirek, sport vizállás. 13.15: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárás, tőzsde, hirek. 14.30: Gramofonlemezek. 15: Utolsó hirek, tőzsde. 18.00: Vegyes és román zene énekszámokkal. 19.00: Időjelzés, időjárás, aktuálitások. 19.10: A hangverseny folytatása. 20.00: Nicolae Iorga előadása. 20.20: Részletek Wagner-operákból. 20.55: Felolvasás. Közben: hirek. 23.10: A Motoi zenekar. 23.45: Hirek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hirek. 11.20 Időszerü szemle. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Balalajkazenekar. Közben kb. 13.30: Hirek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Verdi hanglemezek. 15.40: Hirek, étrend. 17.15: A rádió diákfélórája. 17.45: Pontos időjelzés, hirek. 18: Cigányzenekar. 19: Sportközlemények. 19.10: Goya, a nagy spanyol festő. 19.40: Zenés részletek a „Magnolia" c. filmből. 20.50: Az 1 honvédgyalogezred zenekara. 21.30: Hirek. 21.50: Gitár-est 23: Időjárásjelentés. 23.05: A rádió szalonzenekara. 24: Hirek angol nyelven. 0.05: Közvetités a Vadászkürtszállóból. 1.05: Hirek.

Budapest II. 19.45—20.15: Gyorsirótanfolyam. 20.20—20.45: Katonazene. 20.50—21.15: Laborfalvy Róza. 21.20—22.25: Hanglemezek. 22.30—22.50: Hirek.

Bécs. 8.25—9: Könnyü lemezek 13: Rádiózenekar. 15: Lalo: Spanyol szimfonia. 21.45: Szimfonikusok Bonucci csellómüvésszel. 0.45—2: Silving négyes, bécsi zene.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 18.20: Rádiózenekar. 19: Népdalok. 19.30: Lemezek. 21: Opera a Nemzeti Szinházból. Közben 23: Hirek.

Kassa. 13.20: Lemezek. 18.40: Magyar müsor. Utána Girsik énekesnő divatos magyar táncdalokat énekel.

Königsberg. 7.30: Danzigi rendőrzenekar. 16.40: Délutáni zene. 20: A Hitler ifjuság ui indulói és dalai. 21.10: Hangjáték. 22: Apró zenemüvek.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Nyomtatott Aradon, az Aradi Nyomdavállalat rotációs gépén. — Felelős kiadó: Stauber István.